

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123 3124,
3125 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi ori pošt. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
74 180, Viena št. 105 241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo

Polemika nemškega in angleškega tiska

Med angleškim in nemškim časopisjem se vodi velika borba o pomenu nove angleške politike. Berlinski listi obtožujejo Anglijo, da je stopila na čelo velike akcije, ki ima namen obkrožiti obe avtoritarni državi in izzvati vojno, katere cilj naj bi bil predvsem uničenje Nemčije. Italija in Nemčija da se le branita in vse, kar sta v novejšem času v Evropi podvezli, je prav za prav izjavljeno od Anglije ter služi edinemu cilju, da se zmanjša opasnost, ki jo povzročajo angleški državniki. V tej polemiki poudarja nemško časopisje posebno, da je Angliji do sedaj uspelo doseči ne le popolno enotnost diplomatskega in vojnega sodelovanja s Francijo, s katero ima Anglija danes po enotnih vidikih izdelan bojni načrt, temveč pritegniti celo Severno Ameriko v evropski spor, za kar nosi na oni strani glavno odgovornost prezident Roosevelt. Dalje obtožujejo nemški listi angleške državnike, da so znova povezali Rusijo z evropsko politiko in da torej kličejo sile ruskih sovjetov na evropska bojišča, s tem pa tudi boljševidem v srce Evrope.

Angleško časopisje odgovarja z enako ostrino. Drži se gesla, ki so ga postavili Chamberlain, Halifax in drugi angleški državniki, češ da Anglija nikogar ne obkrožuje. Ona da se je le prepričala, da se bo svet pogreznil v vojno, ako se ne bo v zadnjem trenutku posrečilo zgraditi obrambni zid miru, sistem političnih in vojaških zvez in medsebojnih jamstev, ki naj se uveljavijo pod vodstvom Anglije in Francije.

Kakor je znano, je po okupaciji Češke, Anglija poskušala najprej z ustanovitvijo nekega novega sistema kolektivnih obvez, čim pa so pokazale prve težkoče, je to akcijo takoj opustila. Mesto tega gradi sedaj nov sistem dvostranskih zaščitnih in garancijskih pogodb. Poljska je tu že vprežena. Sedaj je angleška diplomacija na delu, da medsebojno poveže Poljsko, Rumunijo, Grčijo in Turčijo. nakar bi sama tej zvezi dala podobne garancije, kakor Poljski. Zato se v svetu z največjo napetostjo pričakuje izjava angleške vlade na današnji seji londonskega parlamenta. Ako bo Chamberlain v tej izjavi napram Grčiji prevzel enake obveze, kakor jih je prevzel napram Poljski, se bo smatralo to za dokaz, da je angleška akcija na bližnjem evropsko-azijskem vzhodu uspela. Včeraj so bile iz Londona v ostalem razširjene vesti, da so grški, turški in rumunski poslaniki že obvestili angleško vlado o doseženem medsebojnem sporazumu.

Fronti, ki si stojita danes nasproti, nista še diplomatsko in vojaško popolnoma zgrajeni. Italija in Nemčija sta si, kakor izgleda, zagotovili pomoč Španije in računata na nevtiralnost nekaterih drugih držav. Anglija in Francija imata sedaj Poljsko politično in vojaško na svoji strani in računata z blokom Rumunija-Turčija-Grčija. Kar se Rusije tiče, je ta država vezana za enkrat samo s pogodbo s Francijo. Kako daleč so v zadnjih dneh bile te nje obveze konkretizirane in morebiti razširjene, ni še dovolj jasno. Rusija zaenkrat nima neposrednega dostopa na bojišča, ki bi se pri izbruhu vojne v Evropi razvila. Amerika je angažirana zaenkrat v glavnem kot neizbrani dobavitelj vojnega materiala, v Parizu in Londonu pa računajo tudi na njen neposredni poseg v evropski konflikt.

Nevtralne evropske države spadajo med tako zvane manjše sile. One ne želijo biti pritegnjene v razračunavanje med obema blokoma veselih, toda odločne so z vsemi sredstvi braniti svojo neokrnjenost in se upreti vsakemu vpadu. Švica, Belgija in Nizozemska imajo pri tem svečano zajamčeno pomoč Anglije in Francije za slučaj, da bi bile napadene. Toda zanašajo se predvsem na sebe. Zato z mrzlično naglico spopolnjujejo svoje orožovanje in izvajajo izvestne varnostne vojaške ukrepe.

Med vojaškimi strokovnjaki tega in onega tabora je polemika o premoci v polnem jeku. Nemčija je nesporno v tehničnem oziru najbolj pripravljena. Ona je od leta 1933 sistematično izgrajevala svojo vojsko v vsakem pogledu. Nemška teza je teza tako zvane bliskovite vojne, ki računa z naglimi odločitvami in zaradi tega pričena z naporom vseh svojih ljudskih in materialnih sil. Angleško-francoska teza sicer tudi računa z največjim naporom že od vsega početka, toda svojo glavno silo polaga na čas in neizbrnost svojih materialnih virov. Ta teza se sklicuje na dosedanje izkušnje ne le svetovne vojne, temveč tudi modernih vojskovanj v Španiji in na Kitajskem. Kar se tiče zlasti tehnične priprave nemške vojske se oglašajo francoski strokovnjaki, ki priznavajo sicer, da je

Italijanski kralj — kralj Albanije

Odčasne vlade sklicana albanska konstituenta je proglasila personalno unijo Albanije z Italijo — Kak bo bodoči položaj Albanije v sklopu rimskega imperija, ni znano

Tirana, 12. aprila. br. V 25letni zgodovini nove Albanije se je danes obrnila nova stran. Albanija se je po personalni uniji pridružila Italiji. Albanska konstituenta je s soglasnim sklepom ponudila albansko krono italijanskemu vladarju in njegovim zakonitim naslednikom. Italijanski zunanji ministar Ciano je ponudbo, ki mu jo je predložila posebna delegacija konstituante, sprejel.

V Tirani se je pričelo danes že na vse zgodaj živahno življenje. Po odredbi začasne vlade so bile vse hiše okrašene z albanskimi rdečimi prapori in italijanskimi zastavami. Preko ulic so bili napeti transparenti z vzkliki Italiji in Mussoliniju. V mestu so se zbirali veljaki bližnjih albanskih plemen, ki so bili od vlade pozvani na današnje sejo konstituante. Zbrali so se tudi vsi bivši ministri, skoraj vsi albanski poslanci in drugi politiki, kolikor jih zadnje dni ni zapustilo države. Iz okolice je prišlo v albansko prestolnico precejšnje število ljudi. Red in mir v mestu je vzdrževalo albansko orožništvo, okrepile pa so oddelki italijanske vojske in fašistične milice. Po mestu so bili razpostavljeni tudi posebni oddelki vojaštva v popolni bojni opremi. Italijansko poslanstvo je bilo obdano s tanki, enako tudi parlament in vladna palača. Pričetek seje tako zvane nacionalne albanske skupščine je bil napovedan za 16. uro. Že uro prej pa se je okrog parlamenta zbralo okrog tisoč ljudi, ki so z zanimanjem prisostvovali zbiranju albanskih veljakov. Seji so pri-

sostvovali tudi zastopniki italijanske vlade.

Konstituenta je pričela zasedati ob 16. Po uvodnih formalnostih je imel dosedanj predsednik vlade Džafer Ipi govor, v katerem je dejal, da je že pred dolgim časom čutil in vedel, da bo moralo priti do tega preobrata v zgodovini albanskega naroda. Slutil je, da bo italijanska vojska prinesla albanskemu narodu novo usodo. Ob obči pozornosti je poudaril, da se je Albanija zmerom bolj bližala svojemu razpadu. V 25 letih so albanski oblastniki dokazali, da so nesposobni, samostojno upravljati in voditi deželo. Pokazalo se je, da albanska država sama od sebe ne bi mogla še nadalje obstajati in se razvijati. Italijanska vlada je spoznala, da so bile doslej zmanjane vse njene žrtve in zato je Mussolini zapovedal, da italijanska vojska zasede albansko deželo.

Džafer Ipi je nato naglasil: Albanija ostane samostojna država, vendar si mora sedaj poiskati novega vladarja. Zaradi prospeha in napredka dežele predlagam, da bi se ustvarila personalna unija Albanije in Italije, ki bi zagotovila albanskemu narodu njegovo narodno edinstvo, gospodarsko blagostanje in kulturni napredek.

Predsednik konstituante je nato prečital predloge, ki naj bi se sprejeli na današnji seji. Po teh predlogih naj bi nacionalna albanska konstituenta, zbrana v Tirani 12. aprila 1939, sklenila:

1. da je dosedanj režim v Albaniji propadel,

2. da se sestavi nova vlada,

3. da se ustvari najtesnejše politično, vojaško, gospodarsko in kulturno sodelovanje Albanije z Italijo,

4. da se v ta namen v obliki personalne unije ponudi albanska krona Viktorju Emanuelu III., kralju Italije in cesarju ter njegovim legalnim naslednikom.

Predloge je konstituenta sprejela z aklamacijo. Takoj nato je bilo določeno, da se italijansko poslanstvo in sporoči sprejete sklepe italijanskemu zunanjemu ministru Ciano kot zastopniku italijanskega vladarja in vlade. Dejansko se je ta deputacija takoj sestavila in zapustila parlament.

Seja se je potem nadaljevala in soglasno je bil sprejet predlog, da se za sestavo nove vlade pooblasti politični vrhak Sef Veriazi. Veriazi je imel takoj govor, v katerem je poveljeval današnje sklepe albanske konstituante. Obenem je tudi že imenoval nove člane svoje vlade. Nova vlada je sestavljena iz 7 albanskih politikov. Z njegovim govorom se je seja konstituante zaključila.

Medtem je deputacija konstituante odšla skozi spalnico italijanske vojaštva za katerim se je zbralo precej ljudstva, ki se je zgrnilo danes v Tirani, na poslanstvo, kjer jo je sprejel italijanski zunanji ministar, obdan od osebja italijanskega poslanstva v Tirani. Deputacija mu je sporočila sklepe konstituante. Ciano se je v kratkem govoru zahvalil za ponudbo, ki jo

je sprejel v imenu italijanskega vladarja in vlade. Zagotovil je deputaciji, da bo italijanska vlada skrbela za zboljšanje gospodarskega položaja albanskega ljudstva in za njegov kulturni napredek. Obeludil je pomen zadnjih dogodkov in zaključil z vzklikom novemu albanskemu kralju.

Zvečer se je vršila v Tirani parada italijanske vojske, ki so ji prisostvovali poleg Ciana in generala Guzzonija tudi člani albanske konstituante z novo vlado na čelu.

Prihod grofa Ciana

Tirana, 12. aprila. w. Italijanski zunanji ministar grof Ciano je dopoldne ob prihodku sestanka albanske ustavodajne skupščine ponovno prisel v Tirano. Grof Ciano, ki so ga na letališču sprejeli italijanski poslaniki, poveljnik italijanske ekspedicijske zbornice in člani začasnega odbora za upravo Albanije, je sprejel kasneje v italijanskem poslanstvu množične albanske dostojanstvenike.

Sklicanje fašističnega sveta, parlamenta in senata

Rim, 12. aprila. br. Glede na današnje sklepe albanske konstituante so bili sklicani veliki fašistični svet, ministrski svet, nova korporacijska zbornica in senat. Veliki fašistični svet se bo sestal jutri zvečer ob 22., vlada bo imela sejo v petek dopoldne, obe zbornici pa v soboto popoldne.

Danes vladni deklaraciji v Londonu in Parizu

Vsebovali bosta skupni program angleške in francoske zunanje politike — V Anglije ne računajo več z možnostjo razvojitve Italije in Nemčije

London, 12. aprila. b. Današnji angleški listi ugibajo o vsebini jutrišnje deklaracije angleške vlade, ki bo istočasno predčeta v poslanski in lordski zbornici. Glede na okolnost, da gre to pot za pismeno izjavo vlade, ji pripisujejo že v naprej izrečen pomen. Domnevajo namreč, da bodo v njej konkretno označene smernice, po katerih misli angleška vlada odslej uravnati svojo zunanjo politiko. Ker bo podobno izjavo istočasno predčital v Parizu tudi Daladier v imenu francoske vlade, je jasno, da gre za domenjavo akcijo Anglije in Francije, ki ne bo samo prehodnega značaja kot odraz trenutnih angleških in francoskih reakcij, temveč trajna osnova njune vzporedne politike v Evropi.

Še pred nekaj dnevi so nekateri vplivni angleški krogi izražali nado, da bo mogoče s primerno spravljivostjo pridobiti Italijo za angleške načrte v Evropi, danes pa ni več politika v Angliji, ki bi dvomila v trdno povezanost Italije in Nemčije. Njuna politika, tako sodijo sedaj v poučenih angleških krogih, je za daljšo dobo v naprej preračunana kot stalna medsebojna podpora v vseh akcijah in v vseh položajih, ki bi zaradi teh akcij nastali. Zdi se, da so v Londonu in v Parizu šele sedaj v vsem obsegu prečlenili pomen Mussolinijeve izjave z dne 26. marca t. l., da se bosta Italija in Nemčija na vseh koncih zemeljske obale zavarovali proti morebitni angleški politiki njunega obkroževanja.

Tudi današnji angleški listi že poudarjajo popolno solidarnost Italije in Nemčije. Zato se po njihovem mnenju ne da voditi dvojnja politika nasproti osi Rim—Berlin, kakor so to nekateri do zadnjega časa zagovarjali. Posebno odločen je v tem pogledu komentar konservativnega »Daily Telegrapha«, ki poudarja, da je angleški narod v zadnjem času ponovno odobril Chamberlainovo politiko. Sleherno oklevanje bi Chamberlainu in Angliji samo škodilo, ker ne bi bilo zasnovano na dejanskem položaju. Podobno pišejo tudi »Ti-

ra, kakor je bilo v svetovni vojni. Z nemške strani se proti temu zlasti podurja ogromna prednost takozvane notranje linije. Nemčija in Italija lahko držita svoje velike vojske takorekoč stalno na vse fronte pripravljene in z bliskovito naglico lahko udarita sedaj na vzhodu, sedaj na zapadu. Italija je po zatvoritvi Jadranskega morja dobila svobodne roke, da vse svoje pomorske sile uporabi v Sredozemskem morju ter tu ograža angleške svetovne zveze in francosko afriško pot ter prekine tudi neposredno zvezo med vzhodnimi in zapadnimi zavezniki, ki vodi preko Sredozemskega morja. Ako je Španija pridobljena za vojaško sodelovanje, je s tem povezan znaten del francoske moči na Pirenejskih in je ogrožena sama gibraltarska ožina.

Zadnje dni je vse izgledalo, kakor da je izbruh velikega konflikta postal že neizogiben. Vendar v politiki, veliki in mali, se do zadnjega iščejo kompromisni izhodi. Kar se je do sedaj zgodilo, ne bo neposreden razlog za izbruh vojnega konflikta in vse bo odvisno od nadaljnega razvoja.

mes, ki so se sicer v zadnjem času večkrat izpostavljali za ločene sporazume, zdaj z Nemčijo, zdaj z Italijo.

Obvestilo dominionov

London, 12. aprila. AA. (Reuter): Visoki komisarji za angleške dominione Kanado, Južno Afriko, Avstralijo in Novo Zelandijo so prišli v ministrstvo za dominione in imeli razgovore z resornim ministrom stroim Tomasom Inskipom.

Napovedi londonskih listov

London, 12. aprila. AA. (Havas): Kakor pišejo listi je po ožaj zdaj manj kočljiv. Iz člankov veje čedalje več optimizem. Kdor bere danes londonsko časopisje, dobi vtis, da je imela izjava k jo je pretekli teden podal zunanji ministar lord Halifax učinek, ki prinaša rešitev. Listi pišejo o ukrepih, ki so bili podvezti v Evropi, o varnostnih ukrepih v Franciji, o okrepitevi obrambe v Holandiji, o mobilizaciji petih letnikov na Poljskem in o drugem. Listi izražajo zadovoljstvo nad vsem tem in podarjajo, da je boljše biti pripravljen za vsako morebitnost. »Times« pravi, da je neko pomirjenje sicer nastalo, da pa je še neznan in da se zaradi tega še vedno nadaljujejo posvetovanja v Londonu. Poslane so bile brzobjavke v Atene in Ankara. List izraža upanje, da bo prispel odgovor iz teh dveh prestolnic pravočasno, to je pred jutrišnjo ministrsko sejo, na kateri bo končno veljavno določena izjava, ki jo bo vlada podala v spodnjem domu. »Times« pravi, da je mogoče reči, da bo ta izjava tako sestavljena, da bodo napadali opozorjeni na to, da bi vsaki, kršitev nedotakljivosti kake države ob Sredozemskem morju, posebno Grčije in Turčije Velika Britanija smatrala kot sovražnost. Kar pa

se tiče angleško-italijanskega sporazuma pravi »Times«, da bi jasna in odkrita izjava glede morebitne kršitve sporazuma, sklenjenega z Italijo, zdaj bolj služila miru kakor pa enostavna odpoved angleško-italijanskega sporazuma.

Nemške informacije o razpoloženju v Londonu

Berlin, 12. aprila. AA. DNB poroča iz Londona: Časopisi še dalje omenjajo prizadevanje za obkoljevanje Italije in Nemčije, pri tem pa ne skrivajo svojega nezadovoljstva nad tem, da se še vedno nisoz pokazali uspehi teh naporov. Listi v prvi vrsti pišejo o razgovorih, ki jih je včeraj imel sovjetski veleposlanik Majski z zunanjim ministrom lordom Halifaxom. »Times« pravi med drugim, da napetost v mednarodnem položaju ni skoro nič popustila. Izjava, ki jo bo Chamberlain podal v spodnjem domu in katere vsebina je bila že sporočena dominionem, kakor tudi Franciji in sovjetski vladi, bo zelo jasna, posebno glede vprašanja, kako si Velika Britanija zamišlja status quo na Sredozemskem morju. »Daily Telegraph« misli, da bo izjava, ki jo bo ministrski predsednik podal v spodnjem domu, vsebovala tudi ostro kritiko gotovih težej, ki so se med svetom pojavile.

Diplomati pri Chamberlainu

London, 12. aprila. br. Ministrski predsednik Chamberlain je sprejel danes francoske in ameriške veleposlanika ter poslanike Madžarske, Turčije Poljske in Grške. Sprejel je nadalje vse zastopnike britanskih dominionov, ki so se informirali pri njem o mednarodnem položaju, ki je nastal zaradi italijanske okupacije Albanije.

Pogajanja z Rusijo

London, 12. aprila. AA. (DNB) Običajno zelo dobro informirani list »Yorkshire Post« objavlja vest, da namerava Pariz očitno v skladu z Anglijo začeti z zelo delikatnim delom. Zdi se, da bosta Anglija in Francija poskusili prepričati Sovjetsko Rusijo o tem, da bi podpora Sovjetske Rusije Poljski in Rumuniji služila splošnim koristim. Obenem poskuša Francija prepričati Varšavo in Bukarešto, da je treba sprejeti pomoč Sovjetske Unije. London, 13. aprila. b. Zunanji ministar lord Halifax je danes sprejel v daljšem razgovoru sovjetskega veleposlanika Majskega. Halifax je sovjetskega diplomata informiral o novih angleških pobudah.

Neresnične vesti o pismu Mussolinija Chamberlainu

London, 12. aprila. br. Agencija Reuter je danes objavila demanti vesti, da je Mussolini poslal Chamberlainu osebno pismo, v katerem naj bi mu dal posebno zagotovila glede angleških interesov na Sredozemskem morju v smislu italijansko-angleškega pakta. Demanti pravi, da v Foreign Officeu o takem pismu ničesar ne vedo in da je tudi Chamberlain izjavil, da ga ni prejel.

Berlin, 12. aprila. AA. DNB poroča iz Londona: V londonskih vladnih krogih odločno zanikajo, da bi bil Mussolini poslal Chamberlainu kakšne osebne in zasebne želje, prav tako pa tudi, da bi bil to storil Chamberlain Mussoliniju. Izmenjava misli je bila izvedena po diplomatski poti.

Novo Monakovo?

Pariz, 12. aprila. AA. (Stefani) Populanski listi komentirajo položaj, zlasti v Sredozemlju, in navajajo možnost, po kateri bi italijanski dinamizem izvedel politiko poroštev in okrepitev strateških postojank ne samo glede na morebitno splo-

šno vojno, temveč zlasti s tem namenom, da se bolj ali manj z mirojubnimi sredstvi pridobe vse prizadete vlade, da se ogneje najhujšemu in da ponovno prouče razne politične položaje v Evropi, zlasti v Sredozemlju in na afriški obali. Pripravilo naj bi se torej novo Monakovo, a to pot ne zaradi revizije zemišvedja in ureditve srednje-evropskih problemov, temveč zaradi proučitve in ureditve problemov Afrike in Sredozemlja.

Seja francoske vlade

Pariz, 13. aprila. b. O današnji seji francoske vlade je bil izdan naslednji komunikat: »Ministrski predsednik Daladier je na današnji seji vlade podal daljši eksponat o položaju v zvezi s poslednjimi dogodki. Nato so bili sprejeti ukrepi vlade, ki so bili izdani iz narodnoobrambnih ozirov. Zunanji ministar Bonnet je podal poročilo o zunanje-političnem položaju. V njem je zlasti poudaril vrednost permanentnega sodelovanja med Anglijo in Francijo v zvezi s poslednjo krizo. Soglasno je bila končno odobrena deklaracija, ki jo bo ministrski predsednik Daladier jutri objavil.« V informiranih krogih sodijo, da bo ta deklaracija na las podobna deklaraciji, ki jo bosta lord Halifax in Chamberlain predčeta v lordski in spodnji zbornici jutri popoldne. S tem bo angleško-francoska solidarnost še posebno poudarjena. Zunanji ministar Bonnet je sprejel pred sejo ministrskega sveta angleškega veleposlanika sira Erica Phippsa.

Vsebina današnje deklaracije

Pariz, 12. aprila. br. Po seji vlade so dobro poučeni krogi zatrjevali, da bo ministrski predsednik Daladier jutri popoldne v svoji izjavi poudaril, da Anglija in Francija nočeta doseči nekatere hegemonije v Evropi nego le neko defenzivno skupnost narodov, ki hočejo ohraniti svojo nacionalno samostojnost. Angleška in francoska vlada se pri tem poslužujeta metod, ki so v skladu z najeleментарnejšimi načeli enakopravnosti narodov. Enako kakor Chamberlain bo po mnenju omenjenih krogov zagotovil Grčiji in Turčiji jamstva za njuno nedotakljivost. Garanciji obeh vlad bosta enostranski.

Pariška posvetovanja

Pariz, 12. aprila. AA. (Havas) Po seji ministrskega sveta so ohranili kar največjo diskretnost ne samo o vojaških ukrepih, ki jih je vlada izdala, temveč tudi o posvetovanju ministrskega sveta o mednarodnih problemih. To diskretnost pojasnjuje v glavnem okoliščina, da bo Daladier jutri podal deklaracijo o zadržanju Francije v sedanjih razmerah. Ni še znano, kakšno obliko bo imela ta izjava. Zunanji ministar Bonnet je še tudi popoldne konferiral z Daladierom glede vsebine tega dokumenta. Dalje je vlada na dopoldanski seji sklenila zaprositi brazilsko in rumunsko vlado za agremu za nova francoska veleposlanika v Rio de Janeiru in v Bukarešti. Zdi se, da pojde v Rio bivši francoski poslanik v Barceloni Jules Henry, v Bukarešti pa bo sedanji francoski poslanik Thiery postal veleposlanik.

Bonnet je danes popoldne sprejel ameriškega poslanika Bullitta in britanskega poslanika Phippsa. Zaradi izrednih razmer se Bonnet ne bo mogel jutri odpeljati v Biarritz, kjer bodo odkrili spomenik angleški kraljici Viktoriji. Zunanje ministra bo zastopal neki višji uradnik Orsayskega nabrežja, ki bo prebral Bonnetov govor.

Göbbels v Carigradu

London, 12. aprila. br. Nemški propalanski ministar dr. Göbbels je prispel danes v Carigrad.

Italijansko zagotovilo o nedotakljivosti Grčije

Italijanska izjava v Atenah in grška v Rimu

Atene, 12. aprila AA. Atenska agencija poroča: Italijanski odpravnik poslov Fornare je obiskal včeraj predsednika vlade in mu v imenu Mussolinija sporočil, da so vsi glasovi ki so se razširili in ki se utegnejo še razširiti, češ da Italija namerava zdaj nastopiti proti Grčiji, lažni, in da jih morejo razširiti samo izzivni, fašistična Italija potrjuje svojo namero, da na absoluten način boče sploštvati teritoria no nedotakljivost Grčije. Fašistična Italija je pripravljena ohraniti in še bolj razviti pristrne prijateljske odnose z Grčijo. Pripravljen je za to tudi konkretno dokazati.

Rim, 12. aprila. AA. (Stefani). Grški poslanik v Rimu je danes izročil v palači Chiggi tole sporočilo:

Predsednik grške vlade mi je naročil, da izrečem njegovo najtoplejšo zahvalo za sporočilo italijanskega odpravnika, ki ga je podal 10. aprila v imenu šefa italijanske vlade, sporočilo, ki kategorično izjavlja, da bo fašistična vlada spoštovala nedotakljivost Grčije tako glede njenih kopenskih kakor glede njenih pomorskih meja. Predsednik Metaxas je pripomnil, da je vzel to izjavo predsednika vlade Mussolinija na znanje s popolnim zadovoljstvom, trdno prepričan, da se ne more pripetiti noben dogodek, ki bi kakorkoli skali tradicionalno prijateljstvo, ki že od pamtveka družijo obe državi, in da vidi začetek nove dobe pristrnega razmerja in nadaljevanja tega miroljubnega sodelovanja.

Rim, 12. aprila AA. (Stefani): »Giornale d'Italia« komentira sporočilo italijanske vlade grški vladi in pravi da to sporočilo potrjuje jasne in odločne direktive Italije in podira vse iluzije Pariza in Londona. Italija nima namena groziti drugim narodom in sosednjim državam. narobe. Italija si želi čim širšega razvoja pristrnega sodelovanja s sosedji in drugimi državami. Edino nasprotno zadržanje njenih sosed bi moglo spremeniti sedanje zadržanje Italije. Zato so vsa poročila in vsaka zaščita Francije in Velike Britanije, ki ga ponujata Grčiji, odveč, ker Grčiji niso potrebna poročila, ki kompromitirajo.

Italijanski apel na Grčijo in Turčijo

Rim, 12. aprila AA. (Stefani). Pariški dopisnik »Popolo di Roma« pravi, da se je treba prepričati, če niso morda alarmantne vesti, ki so se razširile na Balkanu po zašlugi Londona in Pariza glede albanske afere zadostno sredstvo, da Atene in Ankara pristopita v krog protitalitalijskih držav, od česar bi vsekakor imela največje koristi Velika Britanija. Toda Italija nikdar ni ogrožala držav v vzhodnem delu Sredozemskega morja, s katerimi je vedno imela najpristrnejše odnose. Italija ne nosi odgovornosti zaradi grškega poraza v Mali Aziji Italija ni zasedla Sirije in Italija tudi ni izvala krvavih spopadov v Palestini. Alarmantna jeza Londona in Pariza ima temne namene in je tako zelo

neiskrena, da mora pasti v oči. Grčija in Turčija se ne bi zmotili če bi videli francoski in angleški namen. Francija in Anglija sta se poslužili teh dveh držav kot sredstva za svojo hegemonijo.

Angleške ladje v grških lukah

London, 12. aprila. AA. (Havas). Britanska oblastva odločno demantirajo glasove, ki so se razširili v tujem tisku, da bo Anglija dala Grčiji 300 letal v zameno za uporabo grških pristanišč za angleške vojne ladje. Glede dovoljenja, da smejo angleške vojne ladje v grška pristanišča, veja pripomniti da ni bilo britanskim ladjam nikoli prepovedano pluti v grška pristanišča. Glede letal in vojnega materiala pa izjavljajo, da se že nekaj mesecev vrše pogajanja o britanskih dobavah; ta pogajanja bi se z okrepitvijo zvez med obema državama mogla le še pospešiti. Obenem poudarjajo, da je razmerje med Turčijo in Grčijo zelo prijateljsko in da se grška vlada na vsak način zaneša na podporo Ankare.

Ruske vojne ladje v Port Saidu

Berlin, 12. aprila o Tukajšnji krogi so zelo ogorčeni zaradi pojavn ruskih vojnih ladij na Sredozemskem morju. Nocojšnji listi vprašujejo, kaj iščejo prav za prav ruske ladje naenkrat na Sredozemskem morju in ali ni morda samo izgovor, da so namenjene na Daljni vzhod. Včeraj so namreč prišli v luko Port Said štirje ruski rušilci, s katerih so se davi izkrcali ruski mornarji, ki so se nato sprehajali po mestu. V Berlinu smatrajo ta dogodek za rusko izzivanje proti Egiptu ker ne obstojajo med Rusijo in Egiptom nobeni diplomatski odnosi. Ti ruski rušilci so prispeli s Črna morja skozi Dardanele ter bodo baje odpluli skozi Sueski prekop na Daljni vzhod, da ojačajo tamošnje ruske pomorske sile.

Kraljica Geraldina resno obolela

Atene, 12. aprila. AA. (Reuter). Zdravstveno stanje kraljice Geraldine je resno. Kraljica je dobila porodno mrzlico. Kralj Zogu je bil včeraj s svojimi sestrami ves dan ob kraljicini postelji. Vsi so se nastanili v nekem hotelu v Larisi.

Atentat na albanskega konzula v Solunu

Atene, 12. aprila. o. V Solunu je snoči napadel tamošnjega albanskega konzula neki albanski oficir, ki je pobegnil iz Albanije. Oddal je nanj več revolverjskih strelcev ter ga ranil.

Nadaljnji obrambni ukrepi

Novi vpoklici obveznikov na Poljskem — Rekvizijska pooblastila na Nizozemskem — Angleška ojačenja za Egipt

Varsava, 12. aprila. b. Uradni list objavlja od parlamenta odobreno odredbo, po kateri imajo državne oblasti v primeru mobilizacije pravico, da rekvirirajo vse za državno obrambo potrebna prevozna sredstva, kakor tudi radijske aparate in kratkovalovne oddajne postaje. Po odredbi smejo vojaške oblasti pritegniti v pomožno službo vse pri prevoznih sredstvih zaposlene osebe do 60. leta starosti.

Varsava, 12. aprila. AA. (Reuter) Včeraj je poljska vlada poklicala pod orožje nekaj rezervistov, ki pripadajo letnikom 1912 do 1917. Ti razredi spadajo k normalni vojaški službi in se pozivajo vsako leto na delo za pomožno službo. Bil bi drugatje vpoklicani v službo tesni.

London, 12. aprila. AA. (Havas) Letalsko ministristvo je demantiralo vesti, da so bili za časa velikonočnih praznikov prekinjeni vsi dopusti letalcev Z. d. pusta je bilo zaradi potrebe službe poklicanih samo gotovo število letalcev.

Amsterdam, 12. aprila. AA. (DNB) S kraljičinim ukazom je dobil vrhovni poveljnik holandske vojske pooblastilo, da izvrši rekvizijsko prometnih sredstev, živine in življenjskih potrebščin. Prav tako je vrhovni poveljnik tudi pooblaščen, da rekvirira potrebna stanovanja. S tem odlokom so izpolnjeni številni vojaški ukrepi, ki so bili v Holandiji podvzeti te dni.

Haag, 12. aprila. o. Uradni poročevalski urad objavlja, o obrambnih ukrepih, da so posamezne edinice črne vojske in milice prejele ukaz naj bodo pripravljene, da pridejo pod orožje, kadar bodo pozvane. Vlada namerava tudi podaljšati vojaško službo od 12 na 18 mesecev. Z.

konski predlog za to podaljšanje je že pripravljen.

Kairo, 12. aprila. AA. (DNB): Ministrski predsednik Mahmud paša je sprejel ministra za narodno obrambo in voditelja angleškega vojaškega zastopstva v Egiptu. Svet narodne obrambe je odobril načrt angleškega pomorskega strokovnjaka, ki predv. deva zaščito egip. pristanišč z raznimi napravami, ki bi pristanišča varovale pred podmornicami. Listi pišejo o pošiljanju egip. čim na libijsko mejo. Smatrajo, da bo glede na napet mednarodni položaj vlada prepovedala kongres vafdistične stranke, ki je bil napovedan za konec aprila.

Kairo, 12. aprila. o. Od včeraj je egip. zapadna meja proti Libiji zasedena z vojaškimi četami kakor v času vojne. Na mejo prihajajo neprestano transporti čet Angleške garnizije ob Sueskem prekopu so bile skoro popolnoma izpraznjene ter so krenile vse čete na mejo Libije. Snoči so prispela v Egipt tudi angleška ojačenja iz Palestine. Na angleški strani trdijo, da to vojaštvo v Palestini ni več potrebno ker se je tamkaj položaj izboljšal. Čuje se, da je angleška vojska v Egiptu sedaj mnogo močnejša kakor pa je bilo določeno z angleško-egip. pogodbo.

Demobilizacija v Španiji?

Neapelj, 12. aprila. br. V Italijo se je vrnilo iz Španije z Balearov 300 italijanskih oficirjev, ki so bili začne dni demobilizirani. Tudi španske vojaške edinice se polagoma razpuščajo. Le v pokrajini ki so kot poslednje preše pod oblast generala Franca, je vojska še mobilizirana.

zunanjega ministra Csakyja v Rimu in nato v Berlinu ter poleg drugega piše: V diplomatskih krogih poudarjajo, da bosta oba obiska ponovno potrdila izredno tesno in pristrno prijateljstvo, ki veže madžarski narod z državama osi Rim-Berlin.

Na Kitajskem zopet hudi boji

Sanghaj, 12. aprila. br. O veliki noči je maršal Čangkašek odredil splošni napad kitajskih armad na vseh frontah. Dejansko so se v Kiangsiju, Honanu in Hanveju razvile strašne borbe. Kitajski vojski je v pokrajini Kiangsi uspelo prodreti v neposredno bližino glavnega mesta Kajfeng, od katerega je bila fronta še pred nekaj dnevi oddaljena kakšnih 150 km. Borbe se nadaljujejo z vedno večjo srčnostjo. Po japonskih informacijah kitajski uspehi niso tako veliki. Japonska vojska je pred Kajfengom Kitajce zadržala.

Beležke

Važna politična posvetovanja v Beogradu

Ze včeraj smo zabeležili, da se mudi v Beogradu kot poseben odposlanec dr. Mačka podpredsednik HSS inž. Avgust Košutić. Imel je v torek dopoldne in popoldne posvetovanja s predstavniki vseh ostalih opozicijskih skupin. Včeraj so se ta posvetovanja nadaljevala. Udeleževali so se jih zopet Banjanin, Jevtić in Mihajlović za JNS, Vlajić in dr. Marković za Davidovićeve demokrate, dr. Ninčić, Trifunović in Miletić za staroradikale, dr. Gavrilović in dr. Tupanjanin za zemljoradnike KDK je poleg inž. Košutića zastopal še dr. Kostić, tako da so bile udeležene vse politične skupine, ki so pri skupščinskih volitvah sodelovale na listi dr. Mačka.

Kakor nam zvečer iz Beograda poročajo, pripisujejo v tamošnji politični javnosti tem posvetovanjem izredno važnost. Ta vtis je bil še utrjen, ko je inž. Košutić včeraj obiskal tudi predsednika vlade Dragišo Cvetkovića ter imel z njim daljši razgovor. Po razgovoru so se predstavniki opozicijskih skupin popoldne sestali k novemu posvetu, ki je trajal do večera. V Beogradu so o rezultatih teh posvetovanj in razgovorov razširjene zelo optimistične vesti in nekateri napovedujejo konkretne odločitve že za prihodnje dni.

JNS v vrbaski banovini

V Banja Luki je bila v ponedeljek širša konferenca banovinskega odbora Jugoslovenske nacionalne stranke za vrbasko banovino. Konferenca so se udeležili kot delegati strankinega vodstva bivši poslanci Milan Božić, dr. Mirko Došen in dr. Srško Vukanović. Sklenjeno je bilo, da bo stranka organizirala v teku prihodnjih tednov shode in konference v vseh srezih vrbasko banovine.

Strnjenost Srbov, Hrvatov in Slovencev

Sarajevska »Jugoslovenska pošta« objavlja uvodnik, v katerem pravi, da so minuli velikonočni prazniki, ki so jih praznovali s istim razpoloženjem Srbi, Hrvati in Slovenci. List nato nadaljuje: »Dogodki, ki so se odigrali poslednje tedne, so še enkrat opomnili vse Srbe, Hrvate in Slovence na njihovo skupno poslanstvo med evropskimi narodi in prav posebej še na Balkanu. Bili so kakor silen grom, ki naj bi prebudil zavest poslednjega Srba, Hrvata in Slovenca o njih usodni povezanosti. V naši zgodovini morda še ni bilo trenutka, ko bi bilo bolj ko danes potrebno, da se Srbi, Hrvati in Slovenci čim bolj strnejo. V primeri z dalekosežnimi in silnimi dogodki okoli nas so naši domači bratski prepričani malenkostne zadevice, preko katerih je treba stopiti s širokogrudno dušo. Verujemo v zdravi instinkt našega naroda in smo zato prepričani, da bo pravočasno našel pot k lepši bodočnosti in da nas bodo našli vsi dogodki, ki bi utegnili priti, nerazdruženo povezane v volji braniti neodvisnost in svobodo naše skupne domovine.«

Slovarska resolucija poljskega sokolstva

Zadnja številka »Sokolske volje« objavlja resolucijo, ki jo je sprejela Zveza poljskega sokolstva na svoji plenarni seji v zadnjih dneh marca. Resolucija pravi, da Zveza poljskega sokolstva v zgodovinskem trenutku ugotavlja, da je ves poljski narod prežet nezlomljive volje braniti do zadnje kaplje krvi vsako ped poljske zemlje in vsak košček poljske pravice. Poljsko sokolstvo smatra za svojo dolžnost, da najtesneje sodeluje s poljsko vojsko in navaja narod k obrambni pripravljenosti. Vse brate in sestre in vse Poljake poziva, naj se združijo v močno falango, ki bo znala obraniti nedeljivost in neodvisnost poljske države.

V drugi točki opozarja resolucija na zgodovino, ki kaže kako so slovanski narodi drug za drugim podlegli, ker so bili med seboj nesložni. Zato je poljski narod dolžan, da stori vse za slogo med slovanskimi narodi.

Grof Bethlen o mednarodnem položaju

V listu »Pesti Naplo« objavlja bivši madžarski ministrski predsednik grof Bethlen daljši članek, v katerem razklada svoje poglede na sedanji mednarodni položaj in še posebej na položaj v podunavskem bazenu. Grof Bethlen najprej izraža svoje dvome v uspeh angleške diplomatske akcije in sodi, da v sedanjem mednarodnem položaju nikakor ne more veljati alternativa, da se male države v Evropi odločijo samo za ta ali oni blok veselil in da nimajo druge izbire. Madžarski državnik poudarja nato svoje zadovoljstvo, ker so se Nemci odrekli etnografskemu načelu pri novem urejanju mednarodnih odnosov. Češ da so »zgodovinski in zemljepisni činitelji večni«. Grof Bethlen se dotika nato vseh vprašanih, ki posredno zanimajo Madžarsko in končno pripominja, da je »slovarska vprašanja samo začasno uredjeno«. Glede madžarskih odnosov do Rumunije pa ugotavlja: »Rumunsko-madžarski spor lahko znova izbruhne vsak trenutek. Sedanjí trenutek bi bil zato ugoden za novo mirovno konferenco.«

Sredozemski status quo in zasedba Albanije

Italijanski listi ugotavljajo v polemki z angleškimi in francoskimi, da z italijansko akcijo v Albaniji, nikakor ni kršeno obstoječe stanje v Sredozemlju. Te svoje trditve utemeljujejo z naslednjimi argumenti: Res je, da sta se z italijansko-angleškim dčntimenskim sporazumom z dne 2. januarja 1937 in z velikonočnim sporazumom z dne 16. aprila 1938 obe vladi obvezali spoštovati obstoječe stanje v Sredozemlju, toda še prej in sicer v čl. 6 londonskega pakta iz leta 1915 in v izjavi veleposlanšiške konference iz leta 1921 je bila priznana pravica italijanske nadvlade v Albaniji, ki je bila prepuščena italijanskemu vplivu. Tega stanja nista spremenila niti dčntimenski sporazum z dne 2. januarja 1937, niti velikonočna pogodba z dne 16. aprila 1938. Status quo, ki sta se ga Italija in Anglija zavezali spoštovati, pomeni priznanje obstoječega stanja na dan podpisa novih sporazumov. Teda je bil torej že priznan tudi prevladujoči vpliv Italije v Albaniji. Nova akcija ne predstavlja potem takem njegove spremembe.

BABYMIRA krema

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSCAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LISAJE IN VSE NECISTOSTI KOŽE PRI OTROCIH IN ODRA SLIH. NAGLO SUŠI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNJENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.- ZA ŠKATLICO.

Poljska generala o slovanski ideji

List »Slowo« iz Wilne objavlja razgovor svojega urednika s poljskim generalom Zeligowskim, ki izjavlja najprej, da je najvišji smoter poljskega naroda slovanska ideja, v kateri se najpopolneje uresničuje smisel življenja v ljubezni in pravčnosti. S tega vidika razlaga nato pomen poslednjih Beckovih razgovorov v Londonu in pripominja:

»Navdajata me optimizem in uteha. Ako se nas je v času češkoslovske krize lotevala negotovost, stopamo sedaj na veliko pot učinkovite poljske politike, politike Poljakov in Slovanov. In to ne samo zaradi tega, ker upamo da je prešla nevarnost naše osamljenosti temveč še bolj zato, ker

nam je bila dana prilika manifestirati enotnost vsega poljskega naroda. On ima pred seboj velike naloge, ki jih bo izpolnil v zaupanju v svojo vojsko in njenega poveljnika. Poljska je sedaj na pravi poti, na poti, ki so nam jo pokazali najboljši možje našega naroda.

V listu »Po onia« pa je general Jožef Haller zapisal za veliko noč med drugim: »Naj si vsi zapomnijo, da ne bodo Poljaki nikomur odstopili niti pedi svoje zemlje, na kateri žive stoletja in na kateri so prelili že toliko svoje krvi. Naj vedo, da bomo imenili vse sovražnike, ki bi seglj po naši zemlji, in da jim bomo sedeli do zadnje meje, kjer prebivajo Slovan.«

Poljski pogoji za pogajanja z Nemčijo

Odmev nemških zahtev v poljskem tisku — Poljaki so pripravljeni se pogajati o vsem, kar ne krši njihove neodvisnosti in njihovih pravic

Varsava, 12. aprila b. Vsi poljski listi so objavili v daljšem izvlečku članek glavnega glasila narodnosocialistične stranke »Völkischer Beobachterja« o nemških zahtevah namr Poljski. Nekateri izmed njih objavljajo k tem zahtevam komentarje, v katerih poudarjajo, da Poljska ni nikdar odklanjala pogajanj z Nemčijo, seveda na osnovi popolne enakosti in v duhu medsebojnega zaupanja. Glede Gdanskega pa je poljsko stališče, kakor poudarja zlasti vladni »Kurjer Poranny«, naslednje:

Slehana enostranska sprememba statuta svobodnega mesta Gdanska in seveda v še večji meri napad na to mesto bi Poljska smatrala kot napad na sebe. Ker ji je po pogodbi z Angijo presoja o tem, kaj smatra za napad na svojo neodvisnost, prepuščena v lastno presojo, bi avtomatično takoj stopila v veljavo angleška obveznost, kakor sledi to tudi iz Chamberlainovih izjav v spodnji zbornici in Beckovih izjav pred odhodom iz Londona. Pogajanja o statusu svobodnega mesta Gdanska pa Poljska tudi sedaj ne izključuje, vendar pod pogojem, da vprašanje nemške suverenosti nad tem mestom sploh ne pride v razpravo in da ostanje splošne pravice v Gdanku nedotaknjene. Razgovori se torej lahko vodijo samo o morebitni spremembi sedanjega statuta. Lahko se določi nov statut, ki bi Društvo narodov izločil, ne mogel bi pa izločiti pridobitih pravic Poljske. Tudi o nemški cesti preko poljskega koridorja bi se Poljska pogajala, toda le pod pogojem, da se spoštujejo njene suverene pravice nad tem ozemljem in vsi atributi, ki k tem pravicam spadajo.

Novi nemški predlogi

London, 12. aprila. p. Poljski poslanik Lipski, ki je prednočnjim nenadno odpotoval iz Berlina v Varsavo, je kakor poročajo tukajšnji listi, izročil poljski vladi nove nemške predloge za ureditev odnosov med obema državama. Nemška vlada je zahtevala ureditev gdanskega vprašanja, koncesijo za avtomobilsko cesto preko koridorja v Vzhodno Prusijo in nekatere korekture mej. Vendar je nemška vlada izrazila željo, da bi se pogajanja razvila v prijateljskem duhu.

Poljske nade

Varsava, 12. aprila. AA. (PAT). V zvezi z mednarodnim položajem po zavzetju Albanije poljski listi poudarjajo resnost dogodkov ter naglašajo, da bo mir ohranjen. Ilustrovani Kurjer. Codzieni smatra, da je možno končno veljavno popuščanje napetosti. »Express Porany« poudarja mirno stališče Poljske. List pripominja, da se je že mnogokrat zdelo, da je obojoročni spopad nujen, a mir je bil še vselej ohranjen. List izraža upanje, da bo zmagal duh odgovornosti in da se bomo izognili svetovnemu spopadu.

Vojaška pogajanja med Poljsko in Anglijo

London, 12. aprila. AA. (DNB): Varsavski dopisnik »Daily Express« poroča, da je maršal Rydz-Śmigły sklenil poslati v London vojaško zastopstvo, ki naj bi se pogajalo s šefi angleške vojske. Ta eden bo pet višjih poljskih oficirjev odpotovalo v London.

Italija priznala Slovaško

Bratislava, 12. aprila. AA. Pat: Italijanski konzul je sporočil ministru za zunanje zadeve Durancemmu, da je Italija priznala neodvisno slovaško državo. V kratkem bo imenovan v Bratislavi italijanski diplomatski predstavnik. Italijanska vlada je dala svoj agrema za imenovanje dr. Zvrškovca za diplomatskega predstavnika Slovaške pri Kvirinalu.

Protest Italijanov na Malti

Valette, 12. aprila. br. Maltska italijanska nacionalna stranka je sklenila, da ne bo priznala nove ustave za Malto, ki jo je proklamiral angleški guverner.

Turnir za državno šahovsko prvenstvo

Zagreb, 12. aprila. br. Danes je bil prost dan in so bile odigrane samo prekinjene partije. Vidmar ml. je porazil Avirovića, Preinfalk in Vuković sta dobila vsečiji partiji proti dr. Kalabarju. Pirc je porazil Petka. Prekinjena partija Furlani dr. Kalabar je bila zaradi smrti v Furlanjevih rodbini zopet odgodena. Jutri bo odigrano 11. kolo.

Po 10. kolu je stanje naslednje: Kostić 7 in pol, Pirc, Preinfalk in Vuković 6 in pol, Lešnik, dr. Vidmar in Vidmar ml. 6, Schreiber, Bröder in Tomović 5 in pol, Avirović in Filipčić 4 in pol, Furlani 4 (1), Petek 3, Rožič 1, dr. Kalabar pol (1) točke.

Francoški publicist v Beogradu

Beograd, 12. aprila. p. V Beogradu se mudi francoski književnik Jerome Tarraut, ki potuje kot posebni poročevalec lista »Paris Soir« po Balkanu. Iz Beograda namerava oditi v južno Srbijo in nato v Grčijo.

Nov direktor beograjske drame

Beograd, 12. aprila. p. Dosedanji direktor beograjskega dramskega gledališča dr. Ranko Mladenović je bil razrešen svojih dolžnosti in imenovan za profesorja na III. moški gimnaziji v Beogradu, za direktorja drame pa je bil imenovan dosedanji književni referent Narodnega gledališča dr. Dušan Milčević.

Vremenska napoved

Zemunska: Jasno in toplo vreme. Temperatura se bo dvignila, noči pa bodo še vedno precej hladne. Dunajska: V splošnem jasno, temperatura se bodo malo spremenile, nekoliko vetrovno.

Soglasnost Amerike

London, 12. aprila. AA. (Reuter). »Washington post« je napisal članek o stališču predsednika Roosevelta. O tem članku zdaj »Times« med drugim pravi, da ta oglas iz Washingtona pomeni zdaj najjasnejši in najodkriteljši opomin, ki naglašajo, da Združene ameriške države ne morejo ostati ravnodušne do dogodkov v Evropi. »Times« poudarja, da ogr. mna večina ameriškega naroda odobrava to stališče ameriške Bele hiše. Res je, da povprečni državljani USA gledajo Evropo in evropska vprašanja kot nekaj, kar je zelo daleč od njih. Toda v zadnjem času se zdi, da se je ta razdalja zmanjšala. Redkokdaj je bil ameriški narod tako soglasen, kakor je zdaj.

Madžarska obiska v Rimu in Berlinu

Budimpešta, 12. aprila. AA. (Stefani) Vlado čaopisje objavlja poročila o obisku predsednika vlade grofa Telekyja in

Dovolj sonca, premalo moče

Kmetovalci s skrbjo opazujejo sedanji razvoj pomladi

V prijetnih pomladnih dneh, ki jih uživajo mesecami, gledajo kmetje precej zaskrbljeno v prepirljivo sončno in sušno pomlad. Kmetje namreč vedo, da je zelo resničen pregovor: aprila malo dežja, v rozniku malo sena. Zadnji dež ob koncu marca, ki so ga bili kmetje zelo veseli, je premalo zaigral. Premočil je komaj površno zemlje. Mimarije in žagarje na manjših potokih je rešila pomladna toplota, ki je pričela močno tajati sneg v planinah. Potočki so precej narasli in vodna kolesa se spet vrtijo. Vodnjaki po hribovitih krajih pa so ostali prazni in kmetje morajo od daleč dovažati vodo.

Ob veliki noči so bili meščani neprijetno iznenadeni, ko so poslušali vremenske preroke v radiu, da se bo vreme na velikonočni ponedeljek poslabšalo. Kmetje pa bi bili imeli rajši celo sneg, kakor da se niso izpolnile radijske vremenske napovedi. Nebo je ostalo tudi po prazniških jasnih, kakršno je bilo v velikem tednu. Toplota se je še dvignila. Veter, ki je precej močno pihal na veliki ponedeljek je pomagal soncu sušiti že itak precej žejno zemljo.

Solnce prigrava kakor poleti. Ne briga se za hvalo meščanov, ne za brige kmeta, ki radoveden in zaskrbljen razmišlja, kaj bo sledilo sedanji toploti. Usnjete kožice v popju sadnega drevja so popokale. Kmetu pa se čudno zdi, da se letos zaenoto odpira popje češenj, češpelj, hrušk in jablan, da celo onih jablan, ki na Gorenjskem navadno cvetijo šele v drugi polovici maja. Se nekaj tako toplih dni, pa bo vse v cvetju. Edino, kar nekoliko zadržuje prehitro razcvitanje, je nočni hlad in od njega povzročena slana, ki se vsako jutro srebrni po gorenjskih sadovnjakih. In prav ta slana, ki utegne zavjeti razcevalo sadno drevje, bo uničila vse upe našega kmeta, ki jih je gojil posebno letos, ko je sadno drevje tako lepo kazalo. Prav tako škodljiv za sadovnjake bi bil pa tudi dež, ki je že tako zelo potreben poljem in posebno šel travnikov.

Če bo pričelo med cvetenjem sadnega drevja deževati, se drevje ne bo moglo opravišiti. Cvetenje se bo tudi letos za-

vleklo in v pol odprtem cvetju se bo zaradi sovražnih naših sadjarjev, drobni cvetožer. Če bo zdaj pričelo deževati, bo delo na polju zelo oteženo. Prav zdaj prihaja čas sejanja in sajenja krompirja, delo, ki se more vršiti le ob lepem vremenu. Prav tisti čas, ko bi utegnil dež škodovati sadovnjakom in otežiti delo na polju, pa hrepeni po mokrem blago-

slovu osušeno polje z žejnimi travniki vred. Če bo pričelo deževati, preden se razceva sadno drevje, bo mnogo rešene. Če pa bo ostalo vreme suho še nadalje, kakor je zdaj, in bo deževalo šele po sv. Jakobu, potem bo slabo za sadjarje in za kmeta. Prav letos se kaže resnica starega reka, da tudi ljubi Bog ne more vsem ustreči.

Na Gorenjskem je bilo polno izletnikov

Malo katero leto se je cerkveno vstajenje tako lepo ujemalo z vstajenjem prirode kakor letos. Kamorkoli prideš, slišiš ljudi, tuje in domačine hvaliti lepo vreme. Edino kmečki stan z majhnim nezupanjem gleda na prehitro se prebujajočo cvetovo.

Lepa pomlad je privabila na Gorenjsko precej tujcev. Prišli so sicer kasneje kakor lansko leto, toda zato jih je bilo zdaj, za veliko noč, več kakor v preteklem letu. Večje hotele na Bledu je zasedlo nad 400 nemških turistov. Ker je bila za praznike na naših železnih zveznicah znižana vozna, se je na Bled pripeljalo tudi mnogo izletnikov iz Beograda. Zagrebčani in Ljubljancani so se pripeljali z avtomobili.

Nikomur ni bilo žal, če je bil za praznike na Gorenjskem, saj je bilo pomladno nebo tako naklonjeno kakor nam je malo katero leto v tem času. Skoraj vse tri dni, na veliko soboto, v nedeljo in na ponedeljek na Gorenjskem ni bilo opaziti oblaka na sinjem nebu. Sonce je pripelalo kakor poleti. Prav zato je bilo vse dneve tako živahno ob našem gorenjskem biseru, ob Blejskem jezeru, ki se je kar lesketalo in spreminjalo v divnih barvah, v soju pomladnega sonca. Izredno lepe so bile tudi zamežene planine.

Večina izletnikov se je sončila na obali, na jezeru pa so se belila kakor metulji jadra malih jadrnic. Ker je veliko turistov privedlo izlete v okolico, so bila zasedena vsa vozila. Izletniki so pohiteli zlasti v Bohinj, ki se tudi že prebujajo iz zimskega spanja, nekaj pa jih je bilo odšlo proti

goram in v Vintgar, ki je bil tudi od domačinov zelo obiskan.

Najživahnejše je bilo v nedeljo in v ponedeljek popoldne v divni dolini planinske Drage pri Begunjah, ki je prav zdaj pomladi najlepša. Skozj Begunje so se vrstili avtomobili in promet je bil tak kakor po mestnih ulicah. Ker je cesta skozj Begunje na več točkah precej ozka, se je treba res čuditi, da so prazniki minili brez nezdode.

Dobro zasedena je bila čez veliko noč tudi Radovljica. Oddane so bile vse hotelske sobe in tudi nekaj zasebnih. Poleg nekaterih Nemcev, Angležev in še nekaterih drugih inozemcev je prebilo praznike v Radovljici precej Zagrebčanov in Ljubljancanov. Vsi so bili izredno zadovoljni z vremenom, ki je največ pripomoglo, da je bila gorenjska pokrajina tako mikavna, kakor tudi s postrežbo. Nemci so seveda posebno zadovoljni tudi zaradi tega, ker pri nas dobe mnogokaj, kar doma pogrešajo. Ker so tudi radovljiški turisti privedli izlete, je bilo v vsej radovljiški okolici precej živahno.

Iz vlakov, prihajajočih z našega juga in odhajajočih v Dolino: proti Dobjemu, Kranjski gori in Ratečam, ki so bili polni izletnikov, pa sklepamo, da je moralo biti čez praznike tudi v Dolini prijetno in živahno. Do zdaj je bilo nebo naklonjeno izletnikom in vsemu kar je v zvezi s turizmom. Gorenjski kmetje pa želijo, da bi nebo porosilo nekoliko blagoslova tudi njim. Potem šele bo prava pomlad na Gorenjskem.

— s.

Obilna potrošnja elektrike v Mariboru

Vsako leto višje številke v elektrarni

Maribor, 12. aprila
Znana je velika uporaba elektrike v Mariboru, saj je tolikšna poraba v vrsti jugoslovenskih mest najvišja. Danes je izšlo poročilo o razvoju mestnega električnega podjetja v Mariboru v preteklem letu. Ob tem poročilo je razvidno, da je omenjeno podjetje doseglo v letu 1938 porabo 26.955.000 kw ur. Prirastek nasproti letu 1937. izkazuje 10% in sicer za 2.465.000 kw ur.

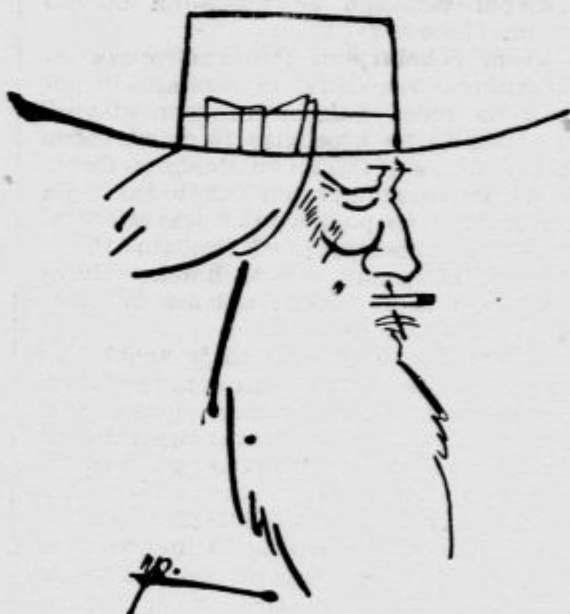
Najvišji porast električnega toka izkazuje industrija in obrt. Mestno električno podjetje je razširilo električno napeljavno tekstilnih tovarn, izvedlo elektrifikacijo dveh opekarn, 2 žag ter 1 mlina v Mariboru in okolici. Izvedla se je elektrifikacija Pesnice, zgradili sta se transformatorski postaji na Pobrežju in v Radvanju. V letu 1938. je obratovalo 59 transformatorskih postaj z 81 transformatorji s skupnim učin-

kom 12.915 Kwa. Na novo je bilo priključenih 247 hiš. Odjemalcev je 14.212. Na novo je bilo priključenih 5.720 žarnic, 130 raznih aparatov in 75 motorjev. Vseh priključenih elektromotorjev je 4370 s skupnim učinkom okoli 15.000 konjskih sil. Četna razsvetljava v mestu in okolici se je razširila za 153 javnih svetilk, tako da go-ri vsako noč 1217 svetilnih svetilk.

Ob regulaciji Glavnega trga je bilo treba prenesti transformatorske postaje in preložiti kabelske napeljave. Na Koroski cesti do Vrtnice je bil izmenjen in okrepljen kabel. Zgradil se je nov tretji vod visoke napetosti v kabelski izvedbi čez dravsko brv od Ruske ceste preko Strme ulice na Koroske ceste v Vrtno ulico. Zaradi tega se je moral tudi položiti nov kabel z večjim prerezom v Studencih iz transformatorske postaje državne železnice do Aleksandrove ceste v Studencih.

Čestitke Rihardu Jakopiču

Za sedemdesetletnico vodilnega slovenskega slikarja Riharda Jakopiča se je na mostrovem domu oglasila deputacija odbora Narodne galerije s predsednikom g. dr. Windischerjem na čelu in mu prestrčno čestitala k jubileju. Prav tako je poslalo svojega zastopnika Umetnostno zgodovinsko društvo.

Nadalje se je včeraj dopoldne zglasila pri mojstru Jakopiču deputacija Društva slovenskih likovnih umetnikov s predsednikom Nikolajem Pinatnom na čelu, da izrazi mojstru-vodniku čestitke vseh slovenskih likovnih umetnikov. Obenem mu je deputacija sporočila, da ga je Društvo slovenskih likovnih umetnikov na svojem rednem občnem zboru dne 1. aprila izvolilo za svojega častnega člana. Vedno živahni mojster je deputacijo sprejel kar v svojem običajnem suradnem lokalcu — v kavarni. S prirodno šegavostjo je odposlancem čestital, da še nihče izmed njih ne praznuje sedemdesetletnice.

Zadnja pot uglednega Dolenjca

Mirna, 12. aprila.
Preteklo sredo dopoldne okoli 11. smo na Mirni spremlili na pokopališču Sv. Helene uglednega dolenskega gospodarja g. Ivana smalca, občinskega odbornika, trgovca, klobučarja in posestnika na Mirni. Blagi pokojnik je dne 3. aprila izdihnil v starosti 75 let. Še šest dni pred smrtjo se je mudil na sejmu v Novem mestu. Bil je čil in krepak Dolenjec, ki je užival splošno spoštovanje. Ugonobilo ga je nenadno obolenje. Pokojnik je bil znan daleč na okrog zaradi zglede podjetnosti in lepega značaja. S svojo zvesto družico, ki pa mu je umrla že pred 16 leti, je lepo uravnil svojim otrokom pot v življenje. Gdena Ivanka je znana trgovka na Marlijnem trgu v Ljubljani. Marija in Angela sta bili očetu zlasti po materini smrti najzvestejša opora, pri obsemnem podjetju na Mirni, sin Ivan pa se je osamosvojil kot trgovec v Novem mestu.

K pogrebu uglednega pokojnika so se zbrali številni pogrebci, na zelo lep način pa so svojemu podporniku izkazali zadnjo čast gasilci, ki so ga ponesli do groba. Domači pevec so se poslovili od pokojnika z ganljivimi žalostinami pred hišo žalosti, kakor tudi v cerkvi in ob grobu. Tako je pogreb najlepše izpripal, v kolikšni meri je bil pokojnik deležen spoštovanja na Mirni in daleč na okrog. Naj mu bo po dela polnem življenju lahek počitek v rodni zemlji! Uglednim svojem izrekamo iskreno sožalje!

Božena Ozvaldova †

Danes popoldne bodo na pokopališču pri Sv. Kržu pokopali gospo Boženo Ozvaldovo, soprogo višjega svetnika državnih železnih ing. Antona Ozvalda v Ljubljani. Novica o njeni smrti je bolesto zadela vse, ki so poznali to vzgledno ženo češkega porekla, eno izmed onih, ki v naši sredini častno predstavljajo osebo plemenitost in kulturo češke žene. Čeprav se ni udeleževala v javnem življenju, je vendar med nami veliko število ljudi, ki so jo poznali in cenili. Pokojna gospa Ozvaldova je bila po rodu iz Stare Brečelave na Moravskem. Njen brat je češki pesnik Oldřich Zemek nekdanji legionar in avtor več pesniških zbirk, med katerimi je tudi ljubka knjižica slovenskih motivov »Pod Trglavcem«. Že v Pragi se je bila poročila z ing. Antonom Ozvaldom in se je z njim preselila v osvojenem soprogovo domovino. Tu je bivala v Ptuj, Celju in v Ljubljani, udeležujoč se zlasti v Celju — tudi v narodnih čevljskih društvih. Njena poglavitna skrb je bila seveda posvečena rodinici, ki je izgubila z njo vzorno soprogo in skrbno mater. Kot inteligentna in duhovita žena se je gospa Ozvaldova lepo živela v slovenske razmere in vneto zasledovala zlasti naše kulturne pojave. Zadnji meseci njenega prezgodaj ugaslega življenja so bili izpolnjeni s hudimi bolezenskimi mukami, pa tudi z duševnim trpljenjem zaradi usode ljubljene domovine. Sedaj je za smrt rešila trpljenja, žal pa da je obenem pobrala ženo plemenitega značaja in bistre inteligence. Bodi ji lahka naša zemlja, užaloženemu soprogu in sinovoma pa naše sožalje!

Nevarno križišče na Ponikvah

Trebnje, 12. aprila
Preteklo soboto zvečer se je na križišču ceste in železnice na Ponikvah pri Trebnjem spet primerila usodna nesreča, ki terja nujno ureditev tega nevarnega križišča. Tovorni avto z unionskim pivom je ob 19.30 privozil po cesti proti prog. Voznik nikakor ni mogel videti, da je zapora spuščena, ker cesta teče v poglobljeni dolinici in je križišče nepregledno. Avto je zatorel treščil v zapornico in se naenkrat znašel sredi proge. Prav tiste usodne trenutke pa se je bližal vlak, ki je vozil v smeri s Trebnjega proti Novemu mestu. K sreči se je v bližini nahajal Emanuel Germovšek, ki je hitel proti vlaku, vozečemu na postajo Ponikve in dajal znamenja strojevodji, naj ustavi. Obenem je tudi že železniški čuvaj dajal znake na »stoj!«. In res je strojevodji uspelo, da je lokomotivo zavrl tri metre pred križiščem. Tako je bila hušja nesreča preprečena. Nujno je potrebno, da se cesta na tem kraju dvigne in da se z mosta kakor s ceste omogoči razgled na križišče. Odkar je bil most zgrajen (pred petimi leti), se je že trikrat primerilo, da se je avto zaletel v zapornico.

70 letnica Josipa Bergmana

Josip Bergman, lastnik vzorno urejene parne toplotnice loja in naprave za čiščenje črev na Poljanski cesti v Ljubljani, je praznoval te dni svojo 70-letnico. Po rodu Čeh se je leta 1901 priselil v Slovenijo, kjer se je brž uživel v razmere, se osamosvojil

in si ustvaril lepo delovno torišče, zraven pa si je pridobil simpatije kot vnet sodelavec pri naših narodnih društvih. Sokolu v Štepanji vasi je že dolga leta zvest podpornik, prav tako ga sokolski Tabor šteje med svoje dobrotnike. Zaradi vedrega značaja in ljubezni do prirode je zlasti priljubljen med zeleno bratovščino. Zelimo uglednemu bratu, da bi čakal še vrsto srečnih in zadovoljnih let.

Smrtna žrtev velikonočnega streljanja

Slovenj Gradec, 12. aprila
Kakor vsako leto, je tudi letos okoliško prebivalstvo ob priliki velikonočne procesije prilgalo na vseh hribih velike kresove. Ob kresovih pa so bili nastavljeni možnarji. Strelcem z možnarji na Legnu pri Slovenjem Gradcu se je pridružil tudi 50 letni posestnik g. Franc Gorup iz Smartna. S seboj je prinesel starinsko puško, katere se še nabija od spredaj, in je pričel streljati. Nenadno pa je nesrečnemu Gorupu strel razgal puško, katere del ga je tako nesrečno zadel v glavo, da mu je počila lobanja in so možnarji izstopili. Gorup je bil na mestu mrtve.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

NEVARNA PODOBNOST
Gledališki sluga se približa med predstavo k nekemu gospodu in tiho reče: »Gospod direktor vam priporočam, da se čimprej odstranite iz gledališča!«
— Zakaj? Saj imam vendar vstopnico!
— Da, ali vi ste preveč podobni avtorju današnjega komada.

SKRB

— Danes sem sprejel v službo nekega človeka, ki bo odslej prevzel nase vse moje skrbi. Dobil bo mesečno plačo deset tisoč dinarjev.
— Kje boste pa dobili denar, da mu izplačate plačo?
— Pa to mora biti njegova prva skrb!

HABROST

A.: Zakaj rečemo po 25 letih skupnega zakonskega življenja srebrna, a po 50 letih zlata poroka?
B.: »Pa to je jasno! Kdor vztraja z ženo 25 let, zasluži srebrno, a kdor vzdrži celo 50 let, zasluži zlato kolajno.«
ZNAŠEL SE JE
Gospodič je prejel v nekem lokalni krepko zašnicu.
Ko so vsi gostje pogledali proti njegovi mizi, vstane, zviška pogleda svojega nasprotnika in reče:
»Ako se takoj ne pomirite, dobite še grole in odkoraka ponosno iz lokala.«

Ženo je dal zastupiti, da bi se z dekle oženil

Žena v grob, mož in dekla v celjske zapore

Celje, 12. aprila
Orožniška patrila iz Zalca je zvedela dne 11. aprila, da je prejšnjega dne umrla ob 6.30 Neža Štukovnik, Zalagom-Gotovlje, občina Zalec, nenaravne smrti in v velikih mukah, v starosti 78 let, ter da je bila domnevno zastupljena od moža Ivana Štukovnika, rojenega leta 1873., in njegove deklet Marije Klepejeve, stare 36 let, doma pa od Sv. Miklavža nad Laškim, občina Marija Gradec.

Patrila se je takoj podala z banovinskimi zdravnikom dr. Ločnikarjem iz Zalca na kraj dogodka. Zdravnik je pokojnico pregledal, vendar ni mogel na truplu ugotoviti nikakih znakov nasilja. pač pa se mu je zdel primer smrti sumljiv, ker je bila pokojna še dobro ohranjena. Po končanem pregledu je patrila takoj začela vršiti poizvedbe in zasliševati oba osumljenca.

Marija Klepejeva je orožniški patrili v navzočnosti zdravnika dr. Ločnikarja in Marije Pusovnikove, stanujoče Zalagom 63, priznala, da je nekoč v avgustu 1938 prišel aretirani Ivan Štukovnik ponoči v njeno sobo in jo nagovarjal, naj se mu vda. Rekel ji je, da bo nekaj kupil, kar naj ona prinese hrani, da bo žena prej umrla, potem pa bo oženil njo, da ji ne bo treba več služiti. Na takšno prigovarjanje se mu je vdala in živela z njim odlej v intimnih odnosih.

Ze po kratkem je dekla Marija zanosila s Štukovnikom in ga je na to takoj opozorila. Štukovnik pa jo je nagovarjal,

naj odpravi in ji je v ta namen prinesel iz lekarne neko sredstvo: »patiko«. Ker pa Klepejeva na odpravo ni pristala, ji je da Štukovnik prepisati polovico svojega posestva.

Nadalje je izpovedala Marija Klepejeva, da ji je nekoč v septembru prinesel Štukovnik iz Celja v zavitu neko rumeno štopo ter ji naročil, naj vsak dan daje v kavo ali zdrob majhno količino na držalu žlice in naj pokojnici redno daje to sredstvo med hrano. Marija ga je ubogala in ves čas po njegovih navodilih dajala strup med hrano.

Nekoliko dni pred smrtjo pa je Marija dajala pokojnici med hrano kar po celo kavino žlico. Štukovnik Ivan je Marijo večkrat vprašal, če še daje redno prašek

med hrano, kakor ji je bil naročil, narkar mu je odgovorila, da se natančno drži njegovih navodil. Poleg tega pa je dajala Marija zaradi večje gotovosti med hrano tudi žveplo in neke vrste »patiko«, katero ji je istotako prinesel Štukovnik za odpravo plodu.

Pri ponovnem zaslišanju na orožniški stanici v Zalcu je Marija Klepejeva v navzočnosti občinskih tajnikov gg. Ivana Zupanca in Ivana Raka svoje prvotno priznanje ponovila v celoti. Ivan Štukovnik pa prizna samo to, da je prinesel Klepejevi nekakšen prašek in ji naročil, naj ga daje ženi med hrano vsak dan na noževni konic. Nikakor pa ne prizna, da je Klepejevo nagovarjal k umoru. Istotako zanika tudi vse obteževalne okoliščine. Po zaslišanju je oddalo žalsko orožništvo oba zločinca okrožnemu sodišču v Celju v svrhu nadaljnjega zasliševanja in sodbe.

Ustrelil je izvoljenko in sebe

Ljubavna drama 27letnega zobehnika Boštjana Vigela in 16 letne Kristine Štampferjeve v Mariboru

Maribor, 12. aprila.
Davi se je razširila po Mariboru vest o ljubavni žalogrji, ki je terjala dve mladi življenji. Okoli 9. ure je prišla pred stanovanje 27-letnega zobehnika Boštjana Vigela v Židovski ulici 12 Kristina Štampferjeva st. Prišla je poiskat svojo 16-letno hčerko Kristino, o kateri je vedela, da zahaja k Vigelu in ki je ni bilo vso noč domov. Toda vrata Vigelove sobe so bila zaklenjena. Vsa prestrašena je mati zašutila nesrečo. Poklicala je sosedo, ki so že davi okoli pol 6. slišali strele iz sobe zobehnika Vigela. Sedaj se je potrdila zla slutnja, ko so sosedje vdrli v Vigelovo sobo.

Pred seboj so videli grozen prizor. 16-letna Kristina Štampferjeva je ležala na postelji. Na srčni strani je bila vsa krvava. Na tleh poleg postelje pa je ležal Boštjan Vigela. Njegovo srce je bilo ranjeno. Poleg Vigela je ležal samokres, ki je bil ves krvav.

O dogodku so bili obveščeni reševalci, ki pa jim ni bilo treba posredovati, ker sta bila Štampferjeva in Vigela mrtva. Policijska komisija je takoj prispela na mesto ljubavne žalogre, da ugotovi podrobne okoliščine pretresljivega dogodka. Ko je policijska komisija vstopila v Vigelovo sobo, je igral še zmerom radijski aparat, ob katerega zvokih se je odigrala ljubavna žalogra.

V smislu ugotovitev komisije je Vigela

pred grozno odločitvijo najprej poizkusil, če samokres dobro strelja. O tem pričajo nekateri listki, ki so jih našli v bloku. Zatem je ustrelil v zrvalo in ga razbil. Ko se je na ta način prepričal, da samokres deluje, je naperil cev proti Kristini, ki je ležala na postelji. Zadel jo je v srce. Po zdravniški ugotovitvi je bila po 4 minutah mrtva. Očitno se je Vigela prepričal o Kristinini smrti, nakar je še sebi pogljal kroglo v srce. Zgrudil se je poleg postelje in je kmalu zatem izdihnil.

Med 27-letnim zobehnikom Vigelom in 16-letno Kristino Štampferjevo je bilo delj časa ljubavno razmerje. S tem se pa niso strinjali starši pokojne Štampferjeve. Mlada zaljubljenca sta se torej odločila za prostovoljno smrt. Na mizi so našli dve pisli, iz katerih je razvidno, da sta oba trdno pripravljena na smrt. V pisnih sta se poslovala od svojcev. Vigela je bil še sinoči pri svoji materi, ki pa ni opazila na svojem sinu ničesar, kar bi moglo biti povod zlim slutnjam. Na mizi je ležal tudi listek z nekim tujim, toda dobro znanim pozdravom. Pozdrav je bil opremljen s tremi prečudnimi križi in znamenji.

Ves čas od prevzava trupel Boštjana Vigela in Kristine Štampferjeve na pokopališču se je zbirala v Židovski ulici množica ljudi, ki so stekli skupaj z vseh strani, čim so izvedeli za tragični dogodek, ki je vznemiril vsi okolico.

Nameščenci Kranjske industrijske družbe so imeli nedavno svoje stanovsko zborovanje

V spodnji dvorani Kazine je bila glavna skupščina Društva nameščenov Kranjske industrijske družbe. Zelo lepo obiskano skupščino je otvoril in vodil predsednik g. inž. Franjo Baltič, ki je pozdravil vse navzočne, predvsem pa predsednika ZDZN g. Joška Zemljiča iz Ljubljane, kateremu so navzočni privedli živahne ovacije. Predsednik je nato v daljšem govoru orisal delovanje društva med letom, ki je bilo zelo živahno in izkazuje na vseh področjih prav lep napredek.

Obširno in pregledno je poročal tajnik g. Drago Cerar. Društvo je uspešno posredovalo pri Pokojniškem zavodu za izdajo odlokov oim nameščencem, ki so bili prevedeni iz delavskega v nameščenski stalež in so s tem postali zavarovanci Pokojniškega zavoda. Društvo je bilo v stalnem stiku z zvezo in po njej s Pokojniškim zavodom, z Bratovsko skladnico, s TBPD in Delavsko zbornico. Odbor si je prizadeval pri KID, da bi se tudi za nameščence izvedlo dodatne pokojninsko zavarovanje kakor so ga dosegli tovaršji v Trbovljah. Uvedel naj bi se posmrtninski odprave za vsakega umrlega člana v znesku 3000 din, ki se ob vsakem smrtnem primeru izplača svojcem iz tekočih društvenih sredstev.

Društvo je s 15 deleži pristopilo k zvezni Kreditni zadrugi, privedilo je strokovni tečaj in eno predavanje.

Blagajnik g. Stehlik Mirko je poročal, da je imelo društvo v letu 1938 din 49.125 dohodkov in din 39.122 izdatkov tako, da znaša letni pribitek 10.000 din. Društveno premoženje predstavlja vrednost 92.212 din. Konec leta 1938 je društvo štelo 293 članov in članic.

Poročilo o nameščenskem zobozdravstvenem skladu je podal Peter Arnež, o TBPD Drago Cerar, o Kreditni zadrugi pa Peter Prevec. V imenu revizorjev je poročal Herman Marn, da so našli blagajniško poslovanje v vzornem redu in je predlagal blagajniku in upravi pohvalo in razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Zastopnik ZDZN g. Joško Zemljič je čestital upravi k uspešnemu delu. Poročal je o sklenjenem sporazumu, ki bo nadomestil volitve v Pokojniški zavod, kakor tudi o delu ZDZN in TBPD ter Delavske zbornice. Naglasil je potrebo ustanovitve samostojne nameščenske zbornice. Poročilo je bilo sprejeto z živahnim odobravanjem. O vseh poročilih se je razvila živahna in stvarna debata. Za predsednika je bil izvoljen dr. Josip Tušar, za podpredsednika pa Matija Sušnik in Peter Arnež.

Albert Dermelj

koloraturna sopranistka Ksenija Kušejeva, bivša učenka ljubljanskega konservatorija, ki dokončuje sedaj svoje študje v pevski soli Rado-Danieli na Dunaju; gdč. Kušejeva nastopi prvič na našem koncertnem odru; Albert Dermelj, ki nam je znan še s številnih nastopov na našem konservatoriju in je sedaj učenec profesorja Humla v Zagrebu ter čelist Bogomir Leskovic in koncertni pianist Marijan Lipovšek, ki sta že po svojih prejšnjih uspešnih nastopih stara znanca naše koncertne publike.

Opozarjamo cenjeno občinstvo na priveditev, ki obeta po izbranem sporedu in izvajalci ljubiteljem komorne glasbe izreden umetniški užitek. Vstopnice so v knjigarni Glasbene Matice.

Domače vesti

* Sopraga generala Pante Draskovića je umrla. Po dolgi bolezni in težki operaciji je umrla na velikonočno nedeljo v nekem dunajskem sanatoriju gospa Emilija, sopraga generala Pante Draskovića, kancelarja kraljevskih odlikovanj. Pokojna Emilija je bila Uzičanka, hčerka gimnazijskega ravnatelja Petroviča. Dosegla je starost 53 let. V svojem rojstnem kraju in povsod, kjer je njen mož služboval, se je uspešno in zgledno udeleževala v nacionalnih in dobroteljskih organizacijah. Zaradi takega udeleževanja je bila priljubljena in čislana nekaj v Mariboru in pozneje v Zagrebu. Med svetovno vojno je gospa Emilija s svojimi malimi otroki hrabro in ponosno prestala umik preko albanskih gora.

* Diplomski izpit iz angleščine je napravila z odličnim uspehom na politihiniki in lingvističnem inštitutu v Londonu gospodinja Sonja Stojan, dipl. kil. iz Celja. Čestitamo!

Kaj dela ta?

Vspenja se na črte bonbonov

505

Z ČRTO

* Nezgoda nizozemskega parnika pred šibenikom. Ko je plul v šibeniško pristanišče, je nizozemski tovorni parnik »Rosenburg« trčil ob neke pečine ter dobil več. liko razpoko. Skozi razpoko je vdiral voda in je parnik, močno nagnjen na stran, komaj dosegel pristanišče, kjer so razpoko za silo zamašili. Poškodovano ladjo so odpramili zaradi popravil v ladjedelnico.

* Smrt znanega stenografa. V Varaždinu je umrl upokojeni domobranski major Maks Horvat, ki je služboval pri nekdanji 25. domobranski polkovnici, a se je vse svoje življenje intenzivno bavil s stenografijo. Pri neki tekmi stenografov v Leipzigu je dobil častno diplomu.

— Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefov« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefov« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

* Zidanje drugega dela bojevniskega doma v Beogradu. Združenje rezervnih oficirjev in bojevnikov Jugoslavije je razpisalo licitacijo za zidanje drugega dela svojega bojevniskega doma. Z zidanjem bodo začeli še pred poletjem. Bojevniski dom bo velika moderna palača na razkrižju treh ulic: Francoske, Simine in Zmajeve. V drugem delu doma bodo prostori za Klub rezervnih oficirjev. V krilu proti Zmajevi ulici bodo prečiščila za člane združenja in za goste, ki prihajajo v Beograd. V novem delu doma bo imela svoje pisarne tudi uprava združenja ter beograjski pododbor. V krilu poslopja proti Francoski ulici bodo stanovanjski in poslovni prostori za najemnike. V delu doma proti Simini ulici bodo uredili tudi veliko garažo, v kateri bo prostora za 80 avtomobilov. Čisti dohodki velikega doma se bodo stekali v socialni sklad združenja za podpiranje revnih bojevnikov v vsej državi.

ČIK BONBON največ zaleže, nas ohranja trajno sveže!

* Mednarodna železniška konferenca v Splitu. Predstavniki železniških uprav Belgije, Bolgarije, Italije, Madžarske, Nizozemske, Norveške, Nemčije, Poljske, Švice in naše države so se zbrali v Splitu k mednarodni železniški konferenci, ki bo trajala 10 dni. Vsega skupaj se bo udeležilo te konference 36 delegatov. Zborovanja bodo v posvetovalnici splitske trgovske in industrijske zbornice.

* Krvav spopad v cerkvi. V subotiški okolici se mladina oklepa čudnega velikonočnega občaja. Na velik ponedeljek zjutraj obiskujejo fantje, dekleta ter jih poskropijo z vodo, dekleta pa izmed teh sicer neprijetnih obiskovalcev odbarjujejo s cvetjem one, ki so jim všeč. Pri tem velikonočnem obisku se večkrat srečajo tekmeči in pride tako do preprirov in pretepor. Tako srečanje tekmecev se je v vasi Žedniku krvavo končalo v cerkvi pred oltarjem. Nekaj fantov je po spopadu na vasi pred svojimi nasprotniki pribežalo v cerkev meneč, da bodo tam na varnem. Nasprotniki pa so vdrli za njimi in po cerkvi so se precej časa lovili okrog klopi in oltarjev, naposled pa je neki fant svojega nasprotnika hudo ranil z nožem pred glavnim oltarjem.

* Požar v tovozemnem vlaku med vožnjo. V enem vagonu dolgega tovornega vlaka je med vožnjo od Breškega do Vinkovca nastal ogenj. Vagon je bil visoko natovoren s slamo, ki se je vnela od isker iz lokomotive. Ogenj se je kmalu razširil še na dva druga vagona in preden je mogel strojevodja vlak ustaviti, je v treh vagonih izgorel tvor slame, ogenj pa je uničil tudi lesene dele vagonov in znaša škoda nad 100.000 din.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

* V visoki starosti 85 let je umrl v Ljubljani g. Leopold Furlani, nadučitelj v pokouju. Zapustil je vdovo, tri sine in hčerko. Ugledega pokojnika bodo jutri ob 14. spremili izpred mrliske veže na Vidovdanski cesti k večnemu počitku. — V Jarnikovi ulici 5. v Ljubljani je umrl g. Ivan Fabjan, zvanicnik drž. železnice v pokouju, star 73 let. Zadnji pot bo nastopil jutri ob 16.30. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Vokalni koncert v Skofji Loki bo v nedeljo 16. t. m. ob pol 9. zvečer v dvorani Sokolskega doma. Koncertni spored bodo izvajali: koncertna pevka Ljudmila Poljanarjeva (sopran), prof. Marijan Lipovšek (klavir) in mešani zbor Glasbene in ljubljanske pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Po skoro 100 letih nastopi v nedeljo prvič zbor Glasbene Matice v prijazni Skofji Loki in meščane, kakor tudi okoličane opozarjamo na redko priliko koncerta. Vstopnice se dobijo pri hišniku Sokolskega doma v Skofji Loki.

* Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine bo imelo izredni občni zbor v petek 23. t. m. ob 19.30 v beli dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Dnevni red: 1) Sprememba društvenih pravil. 2) Sprememba čl. 26. pravilnika bolniškega sklada. V primeru nesklepčnosti bo po ure pozneje istotam z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število prisotnih članov. —

* Vsem čebelarjem. Ponovno opozarjamo in vabimo vse delegate čebelarških podružnic na redni letni občni zbor glavnega društva, ki bo v nedeljo 16. t. m. točno ob 10. v dvorani Obrtnega doma v Celju. Če kdaj, je potrebno v teh težkih časih, da složno in stvarno podkrepimo delo v korist slovenskega čebelarstva. V soboto 15. t. m. ob pol 17 pa bo v sobi hotela »Evrope« v Celju seja širšega odbora Čebelarškega društva. —

* Bolniki šo povsod. Za to je neobhodno potrebno, da se pazi na urejeno prebavo. Zdravniki priporočajo Darmol odraslim in otrokom. Tudi pri večkratni uporabi ne nastopa navada. Uporabljajte pri zaprtju dobro odvajalno sredstvo Darmol. Dobi se v vseh lekarnah Reg. 25.801-37. —

* 150 kilometrov na uro z močniklom voziti ni danes več rekord, temveč je to na dobri avtomobilski cesti te še maksimalna brzina navagnega serijskega sportskega motorja. Da si bo mogla ta moderna, tehnično dovršena prevozna sredstva bližje ogledati tudi širša javnost, priredi Motoklub Ilirija prihodnji teden v Ljubljani svoj I Moto salon, kjer bodo razstavljeni motocikli vseh tipov, bogaturn in raznih znamk. Poleg motorjev bodo tu tudi druge razne zanimivosti zvezane z motociklizmom, kar bo za ljubitelje motospota še posebno presenečenje. Motosalon bo otvoren v soboto, 15. t. m. v veliki dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. —

Iz Ljubljane

— Izredni koncertni užitek se nam bo nudil v petek zvečer na večeru komorne glasbe v veliki filharmonični dvorani. Pred vsem opozarjamo na prekrasni Schubertov klavirski trio v b-duru, ki je otvoritvena točka tega večera. Trio bodo izvajali: violinist Albert Dermelj, čelist Bogomir Leskovic in pianist Marijan Lipovšek. Vsi trije mladi umetniki so naši rojaki, ki se praktično udeležujejo v glasbenem življenju in sicer prvi v Zagrebu, drugi še na Dunaju, tretji pa v Ljubljani. Posebej se opozarjamo, da bo sodelovala na koncertu tudi koloraturna sopranistka gđ. Ksenija Kušejeva, ki študira petje pri znani pedagoginji na Dunaju. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

— Sentjakobsko gledališče uprizori v soboto zvečer Haškovo satiro na vojno »Dobri vojak Švejk« V tej satiri nam Hašek prikazuje atmosfero, ki je vladala tik pred vojno in med vojno samo. Skozi dvanaest slik nam avtor predstavlja vrsto tragikomičnih podo, ki so prikazane v vsej svoji pestrosti. Uprizoritev je na Sentjakobskem odru popolnoma uspeša, kar pričča sedemnajst razprodanih predstav. V primeru slabega vremena se igra ponovi tudi v nedeljo zvečer.

„MENI SELITEV NE DELA NOBENIH TEŽAV“

pravi pametna gospodinja svoji sosed. Vso selitev in prevoze premoga, drv in drugih reči mi izvrše strokovni delavci tvrdke

Špedicija TURK, Ljubljana, MASARYKOVA 9 TEL. 21-57

— Prošlava »Dneva Podmladka Rdečega križa« bo letos v Ljubljani v nedeljo 23. t. m. Vršila se bo v franciškanski dvorani v času od pol 11. do 12. dopoldne. Zelo zanimivi program akademije bodo izvajali podmladkarji srednjih, meščanskih in ljudskih šol. Čisti dobiček privedite je namenjen letošnji počitniški koloniji revnih ljubljanskih učencev.

— Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 18. t. m. bo predaval v mineraloški predavalnici univerze g. inž. France Avčič o temi »Radij in njegova uporaba«. Začetek ob 18.15.

— Gasilska zajednica dravske banovine bo imela v nedeljo ob 9. dopoldne v verandni dvorani hotela Uniona svojo redno letno skupščino. Poslovalci osrednjega odbora bodo poročali o delu v preteklem letu. Vsaka župa pošlje na skupščino zajednice po dva predstavnika. Vsi predstavniki gasilskih žup morajo imeti poverilnice gasilske zajednice, s katerimi se izkažejo, da so upravičeni zastopati župo.

— Dar Ciri Metodovi družbi. Favajev tarok prav hitro gre od rok. Eno samo uro žanetov smo rojstni dan slavili, pa smo naši družbi sto dinarjev naklonili!

Kino Matica
TEL. 21-24
PREDSTAVE vs 16. 19. 21 h

Ljubavna drama **MANEKEN** z Joan Crawford in Spencer Tracy

— II. majski večer. Mladinski odsek strelske družine v Ljubljani bo priredil 13. maja svojo elitno prireditev II. majski večer. Za ta večer se pripravila izbrana spored, ki ga bodo izvajali člani MOSD. Po sporedu se bo razvila prijetna družabna zabava. Prireditev bo v vseh prostorih Kazine. Prosimo vsa cenjena društva, da upoštevajo našo objavo in naj na ta dan nimajo svojih prireditev.

— Sola Glasbene Matice je začela danes spet z rednim poukom.

— Razstava P. Francališkega v Jakopičevem paviljonu bo odprta samo še do vstetega 16. aprila. Zato vabimo vse prijatelje bolgarskega naroda, člane Jugoslovensko-bolgarske lige in Slovenskega planinskega društva, ki si razstave še niso ogledali, da to storé. Odprta je ves dan. V nedeljo 16. t. m. bo ob 11. zadnje vodstvo.

— Od srca in do solz se boste nasmejali v nedeljo 16. t. m. ob 20.15 v Sokolskem domu na Viču, kjer bodo viški igralci in igralke uprizorili velezabavno opero »Mežnarjeva Lizika«, ki je že pri premieri dosegla velik uspeh. Pridite v velikem številu, ne bo vam žal! V nedeljo zvečer vsi v Sokolski dom na Vič! —

— Mestna ženska Ciri Metodova podružnica priredi v soboto 15. t. m. zbirko v korist družbe. Nabiralo se bo v plombriranih nabiralnikih. Mal dar, domu na oltar! — je dolžnost.

— Na konservatorijemskem plešu v soboto 15. t. m. v Kazini boste občutili, da je res prišla pomlad. Ne moremo vam povedati, koliko iznenadenj so vam pripravili na tem plesu, sami morate priti in verjemite: celo leto ga ne boste pozabili. Ali je kaj lepšega od plesa v pomladi? Ni, verjemite nam, da ni! Ob sladkih Straussovih melodijah boste pozabili na vse skrbi ki vas mučijo iz dneva v dan. Začetek, katerega nikakor ne smete zamuditi, bo z zabavnim programom ob pol 9. zvečer. Kaj je v programu, pa je zaenkrat še tajnost. Obлека za ta ples je večerna ali promenačna. —

— Lep praznik v družini. Na veliko nedeljo so slavili v 10-članski družini ljubljanskega vlakovodje Mihe Vahna redko vesele. Hčerka Mimica Vahnova, uradnica iz Ptujca, se je poročila z g. Erčičem Fleischmanom, poštnim uradnikom iz Trbovelj, gđ. Minka Komanova, policijska uradnica iz Ljubljane, pa z Damijanom Vahnom. Obilo sreče!

— Šišenski hrib je gorel. Večraj popoldne so bili mestni reševalci alarmirani, da se je pojavil ogenj v šišenskem hribu. V Kozlerjevem gozdu nad Be'levuejem. Gasilci so takoj pohiteli na pomoč, njihova intervencija pa ni bila več potrebna, ker so domači ljudje že sami zadušili požar. Pogorela je samo precejšnja ploskev mahu in grmčja pri tleh, drevja pa zublji na srečo še niso zajeli.

Iz Maribora

— Tekstilnemu delavstvu v Mariboru. Vsakodnevni odpusti, demontiranje strojev in najrazličnejše govornice o ukinitvi marib. tekstilne industrije so pripravile vse strokovne organizacije do tega, da solidarno nastopijo v zaščito tekstilnega delavstva. Da poročajo delavstvu o položaju, sklicujejo za 16. t. m. ob pol 10. javno shod v Gambrinovih dvoranah.

— Naval bolnikov v bolnišnico. Po velikonočnih praznikih je doživela naša bolnišnica rekorden sprejem 95 bolnikov. Največ bolnikov je sprejel kirurški oddelek.

— Zaradi obolelosti ge. M. Zakrjasko-ve bo drevi v Narodnem gledališču namesto napovedane »št. 72« druga repriza znane klasične zabavne operete »Dijak prosjak«. Abonma B ostane.

— Oproščeni. Veliki kazenski senat okrožnega sodišča je zaradi pomanjkanja dokazov oprostil 24 letnega Franca Tramska iz Zgornje Bistrice, ki je bil obtožen, da je 19. decembra 1938. napadel ter izropal 24-letno gluhoonemo Marijo Majerčičovo, ko se je vračala ponoči s postaje v Slovenski Bistrici domov v Cigonce.

— Napadalec iz zasede. V Grušovi pri Sv. Marjeti ob Pecnici so še nezsladeni napadalec navtili na 26-letnega Janeza Kaloha, ki so ga poškodovali s koli in kamenjem po glavi da je obeležal ves krvav na cesti. V Ciglenici pa so napadli neznan napadalec 25-letnega Franca Rizmana in ga pobili na tla. Oba napadencata se zdravita v bolnišnici.

— 65.000 dinarjev škode imata posestnica Marija Polegaj iz Sentovca pri Slovenski Bistrici in posestnik Ludvik Lesnik, ki sta jima pogoreli gospodarski poslopji. Orožniki so zaradi suma požiga aretirali nekega moškega, ki pa je tajil vsako krivdno.

— Vlomilec strašilo po Pohorju. V poletno vilo odvetnika dr. O. Blankega pri Sv. Bolfenku na Pohorju so vdrl vlomilci in odnesli razne predmete. Škoda je precejšnja. V vilo so se vtihotapili vlomilci na ta način, da so pristavili lestev k balkonu prvega nadstropja. S ponarejenim ključem so odprli halonska vrata.

— Mariborski Turing klub je imel pri Orlu svoj redni občni zbor. Izčrpana poročila so podal predsednik J. Loos, nadalje g. Bergant mesto tajnika Welssa, blagajnik Alfred Kralj in dr. Stamol za nadzorni odbor. Turing klub je veliko delal na propagandi motoklističnega sporta, ki je precej nazadoval. Vzroki so slabe ceste. Triptikov je bilo izdanih skupno 343. Skupni prejemki 10.374.50 din. Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik g. Loos, odborniki: Antončič, prof. Baš, Bergant, Boltavzer, dr. Cijan, Glavič, Hlebš, R. Hrovat, Jaki, Ivan Lah, A. Kramberger, Alfred Kralj, Lepuša, A. Pfeifer, J. Roglič, Hugo Weiss in F. Voršič. V nadzornemu odboru so: inž. Šlajmer, dr. Tominec, dr. Stamol, Rodošek in Lekan. Občnemu zboru sta prisostvovala med drugim tudi delegat beograjskega JTK Anton Pinter in delegat ljubljanskega JTK g. Jerman. Oba sta spregovorila prisrčne priznalne besede na naslov mariborske podružnice JTK.

— Preprečena požarna katastrofa. Snod okrog 18. je izbruhnil v kletnih prostorih trgovca Alojzija Huberja na Aleksandrovi cesti 1 požar, ki bi bil lahko usoden za vso okolico. Trgovec je šel z gorčo svečo v rokah z klet in se približal steklenici s špiritom. Kmalu nato je steklenica, v kateri je bilo okrog 25 litrov špirita, eksplodirala. Ogenj je zajel vse kletne prostore. Gasilci so ogenj pogasili s peno. Sreča v nesreči je bila, da ogenj ni zajel ostale zaloge špirita in drugih predmetov, sicer bi nastala katastrofalna eksplozija.

NA SOČI 1917 TAJNOSTI KONTESE BERNINI
Sybilla Schmitz, Inge Liszt, Hannes Stelzer
KINO SLOGA, tel. 27-30 — Samo še danes ob 16., 19. in 21. uri

DANES ob 16., 19. in 21. uri — Prekrasen film o velikem glasbenem geniju
BENJAMIN GIGLI
poje arije iz oper Traviata, Rigoletto, Don Carlos, Aida itd.
KINO UNION — Tel. 22-21 NE ZAMUDITE!

a— Sokolstvo na mejo! V nedeljo 16. t. m. prirede Sokoli pomladanski izlet z avtobusi na mejo. Prijave pri Putniku do vzljuzne petka 14. t. m. Za člane Sokola vožnja samo polovična. Pohitite s prijavi, ker je število mest omejeno.

a— Ugotovljena identiteta utopljenca. Večraj dopolne so potegnili iz Drave ob obrežju tik pri državnem mostu neznanega utopljenca, katerega truplo je priplovilo po vodi. Sprva niso mogli ugotoviti, kdo je utopljenec, a pri preskavi obleke so našli v žepu listine na ime Alojzij Plohi, viničar iz Trnovcev pri Sv. Tomažu nad Ormožem. Bival je zadnje čase v Rumčanah pri Ormožu. Sodijo, da je utopljenec najbrž identičen s Plohiom.

Iz Celja

— Ribji trg v Celju. Ribarsko društvo v Celju, ki ima v najemu ribarske pravice Savinje, namerava ustanoviti v Celju stalni ribji trg. Zaradi tega je stopilo v stik z ribogojstvom »Dragomelj«, ki bo zalagalo trg zlasti s postrvmi in ščukami, v kolikor bi se ne dobivale iz Savinje. Savinja je na ribah zelo bogata. Iz nje bi se lahko dobivale bele ribe v taki množini, da bi bil nakup po zmernih cenah vsakomur mogoč. Če bo Ribarsko društvo ki je poverilo to nalogo svojemu članu g. Antonu Zorku, upokojenemu pisarniškemu ravnatelju, to izvedlo, bo zadostilo dolgoletni želji prebivalstva. Pričakujemo, da bo društvo čimprej izvedlo svojo akcijo.

— Naknadni letni pregled motornih vozil bo v torek 18. t. m. pri mestni garaži na Sp. Lanovžu v Celju in sicer od 10. do 10.30 za celjski srez, od 10.30 do 12. pa za mesto Celje ter za laški, brežiški, k-ški, smarski, konjiški in gornjeograjski srez.

— Umrla je v sredo zjutraj v Mestnem zavetišču v Medlogu v starosti 78 let ga. Barbara Kurinčičeva, mati trgovskega potnika g. Franca Kurinčiča v Celju. Pogreb bo v petek ob 16. iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, svojem naše iskreno sožalje!

— Gorl. V torek proti večeru so troci med igranjem po nepravilnosti zažgali gospodarsko poslopje gostilničarja in posestnika Franca Veienska na Ostronjem pri Celju. Ogenj se je hitro razširil na vse poslopje in na zalogo sena in slame, ki je bila spravljena v njem. Na kraj požara so prispeli gasilci iz Celja, z Babnega, Lopate in iz Gaberja. Posrečilo se jim je rešiti sosedna poslopja gospodarsko poslopje pa je pogorelo do tal. Velenšek, ki ga v času požara ni bilo doma, ima okrog 60.000 din škode.

— V roko ga je ustrelil. V neki gostilni pri Celju se je na velikonočni ponedeljek okrog 22. apr. 22-letni čevljarški pomočnik Friderik Zidanski iz Zadobrove pri Skofji vasi s tovarniškim delavcem Ciriom Stepišnikom. V prepriju je izvelkel Stepišnik samokres in sprožil. Kroglja je zadela Zidanska v levo dlan. Zidanska so oddali v celjsko bolnišnico.

— Še ena žrtev napadalca. Na veliko nočno nedeljo je neki hlapec na Trnavi pri Gomilskem napadel 64-letnega posestnika Ivana Turka iz iste vasi. Hlapec je zagnal v posestnika težek kamen v levo roko in mu jo zlomil v ramenu. Turk se zdravi v celjski bolnišnici.

— Nesreča pri gašenju požara. Večraj smo poročali o eksploziji smodnika v hiši posestnika Mikšeta v Nimnem pri Rogiški Slatini, pri čemer je dobil 23-letni posestnikov sin Ivan Mikše hude poškodbe po obrazu in rokah. Zaradi eksplozije se je vnela hiša in pogorela do tal. Pri gašenju se je 11-letni posestnikov sin Franc Mikše močno opeknel po obrazu in rokah. Dečka so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Z Jesenic

— Družnica Narodne strokovne zveze in Zveza narodnih žena in deklet na Jesenicah priredita drevi ob 20. v društveni sobi NSZ v Sokolskem domu predavanje »Po naših otokih«, spremljano s slikami. Predava predavatelj ZKD g. Pirnat Viktor.

Iz Ptujca

— Po nesreči obstreljen. Posestnik Vekoslav Gabrovec z Brezove gore se je stalno prepiral s svojo ženo. Tudi na veliko noč je besnel med zakonca huda prepir, katerega je čul sosed Ivan Gabrovec. Ker je videl, da ta presegla običajne mere, je vstopil, da bi ju pomiril. Ob vstopu je videl, da je Vekoslav nameril puško na svojo ženo, zato se je Ivan Gabrovec pogнал vanj in mu hotel puško izbrgati. Pri rvanju pa se je puška sprožila in je Gabrovec dobil ves naboj v nogo.

— Tudi muzikantu niso prizanesli. Muzikant J.ž. Dorič iz Medvedev ni hotel igrati od fantov naročene melodije, za kar sta se mu na veliko noč maščevala Franc Sagadin in Franc Jurečko, Občelarska sta ga z noži in pestmi. Muzikant ima vse izbito zobovrje in druge hude poškodbe.

— Žrtev divjastva. V pijanosti sta napadla Martin Silc iz Gomile pri Vurbergu in Martin Kolaric iz Rogoznice pri Sv. Rupertu dinarja Jožeta Kokola iz Vurberga. Pobila sta ga s kolo na tla in mu še z noži prizadejala hude rane. Kokolo stanje je skrajno nevarno.

— žrtve velikonočnega streljanja. V ptujski okolici zlasti otroci streljajo ob veliki noči s kalijevim kloratom. Vsako leto zahteva streljanje različne telesne poškodbe. Prav mnogo se jih je ponesrečilo letos in sicer so pripeljali v ptujsko bolnišnico naslednje ranjene: 12-letnemu Jožetu Bombeku iz Dražene pri Hajdini je odrgalo pelo na nogi; Cirilu Zajgu iz Bresnice pri Sv. Lenartu in Stefanu Suzniku iz Vurberga je razmesarilo desnico; Ivanu Kosenbergerju iz Skorbe in Stanku Černvcu iz Prvencev pri Sv. Marku je streljanje razmesarilo levico; posestnikovemu sinu Janezu Znidaricu iz Drakove pri Mali Nedelji pa je eksplodirala patrona in mu raztrgala obe roki.

— Zvočni kino Ptuj bo predvajal danes ob 20. film »Mali lord«. Za dodatek je Paramoutov žurnal.

Iz Gornjega grada

— CMD podružnica je imela redni letni občni zbor. Udeležilo se ga je vkljub rednemu vabilu le malo članstva. Čeravno bi bilo v sedanjih časih treba več zanimanja za to važno narodno obrambno organizacijo. Iz tajniškega poročila izhaja, da ima društvo 61 moških in ženskih članov, da je priredilo običajni kres 4. julija in da je po društvu organizirani zabavni večer v janskem polletju v Sokolskem domu moralno in gmotno dobro uspeh. Društvo je je nakazalo vodstvu v Ljubljani dvakrat svoj prispevek, prvič 310 din, drugič 400 din, za naše razmere lep prispevek k velikim in težkim nalogam CMD. Izvoljen je bil v glavnem dosedajni odbor z marljivo predsednico go. notarjevo Minko Košenovo na čelu, namesto odhajajoče dosedanje tajnice g. Nade Lobn kove je bila izvoljena za tajnico ga. Sonja dr. Rosinova. Za delegata na glavni skupščini CMD je bil določen g. dr. Ervin Mejak. Pri slučajnostih se je sklenilo prirediti tudi letos v poletju v času letovišarske sezone slično prireditve, kakor lani. Romanja na Oplenac se bodo udeležile nekatere članice.

— SKOFJA LOKA. V nedeljo 16. t. m. ob 20. bo koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske. Pri koncertu bosta sodelovala: koncertna pevka Ljudmila Poljanarjeva in pianist prof. Marijan Lipovšek. Pod vodstvom ravnatelja Poliča bo pel Matični zbor dela skladateljev: Adamiča, Foersterja Koprca, Lajovica, Tomca, Slavenskega in Mokranca. Ljudmila Poljanarjeva bo zapela tri Lajovčeve samospve, spremlja jo pa prof. Marijan Lipovšek. Začetek koncerta bo točno ob pol 9. zvečer v dvorani Sokolskega doma. Vstopnice so v predprodaji pri hišniku Sokola.

— SELNICA OB DRAVI. Dne 5. aprila je bila na selniški šoli zaključena šolska kuhinja, ki jo že četrto leto vzdržuje in vodi občinski odbor Rdečega križa Fala-Selnica. Kuhinja je poslovala od 5. decembra do 5. aprila ter je bilo izdanih 15.838 obedov. Odbor se natopeleje zahvaljuje vsem plemenitim dobrotnikom prav posebno pa upravi občine Selnica, obratovodji E. F. g. Grisserju, gospe in gospodov Vogrič, Šarman Urbas, Dolinšek, in Jagrič, ravnateljstvu elektrarne Fale in vsem, ki so na kakršen koli način podprli to našo akcijo v korist revne šolske dece. Naj bogovoljivo ostati še nadalje naklonjeni podporniki človekoljubnega stremljenja.

Naše gledališče

D R A M A
Cetrtek 13. Živi mrtvec. Premierski abonma.
Petek 14. zaprt. (Kaj je resnica? Gostovanje v Celju).
Sobota 15. Živi mrtvec. Red B.

Za premierski abonma bodo vprizorili drevi dramo L. Tolsteja »Živi mrtvec« z Emil Kraljem v naslovni vlogi. Psihološko zanimivo orisani značajni drame dajejo delu tehtnost. Režija je prof. šestova. V soboto bodo odigrali predstavo za red B.

O P E R A
Cetrtek 13. ob pol 20. uri Lohengrin. Red Cetrtek.
Petek 14. zaprt.
Sobota 15. Vse za šalo. Premierski abonma.

Današnja predstava Wagnerjeve opere »Lohengrin« se bo začela točno ob pol 20. uri, na kar še prav posebno opozarjamo vse posetnike Zasedba dela je premierska in sicer: Vidalijska, Kogejeva, Franc, Betetto, Janko in Doičar. Dirigent: dr. Svara. Režiser: Primožič. Predstava bo za red Cetrtek.

Prihodnja vprizoritev izvrstno uspele operete »Vse za šalo« bo v soboto 15. t. m. za premierski abonma.
Prihodnje soboto bo v operi premiera Verdijeve opere »Falstaff« pod taktirko ravnatelja Poliča in z g. Primožičem v glavni vlogi. Podrobnosti slede.

Ga. Zinka Kunčeva bo gostovala v eni izmed svojih najboljših vlog, v naslovni vlogi Verdijeve opere »Aida« prihodnje sredo 19. t. m. v naši operi. Cene so od 65 din navzdol. Prodaja se že vrši pri dnevnih blagajni v operi. Predstava bo izven abonma.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Cetrtek, 13. ob 20.: Dijak prosjak. Red B. (! Sprememba repertoarja)

KUPITE SI ŠE DANES
srečke državne razredne loterije
v ZADRUŽNI HRANILNICI
v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 6

KAJ MISLITE
kaj bodo uprizorili konservatoristi na svojem plesu 15. aprila t. l. v Kazini?
Teга Vam ne morejo povedati, pridite in pogledite!

Gospodarstvo

Mađarska po zasedbi Karpatske Ukrajine

Bodoća oskrba Mađarske z lesom, železno ruđo in soljo

Z aneksija Karpatske Ukrajine v marcu letošnjega leta in nedavno zasedbo obmejnega pasu, ki ga je morala Slovaška odstopiti Mađarski na meji proti Karpatski Ukrajini je Mađarska pridobila ozemlje v izmeri 11.000 km², ki šteje skoro 600.000 prebivalcev. Od lanske jeseni se je Mađarska povečala za 23.924 km² odnosno za 1.619.000 prebivalcev, tako da ima sedaj 116.997 km² in 10.307.000 prebivalcev. Priključitev posameznih področij se je izvršila v naslednjem vrstnem redu:

km ²	prebivalcev
Mađarska v starih mejah	93.073 8.688.000
južni del Slovaške in Podkarp. Ukr., priključen okt. 1938	11.830 1.027.000
zasedena Karp. Ukr. v marcu 1939	11.094 552.000
odstopljen pas med Slovaško in Karp. Ukr. v aprilu 1939	1.000 40.000
skupaj	116.997 10.307.000

Od celotnega števila 1.619.000 prebivalcev, ki so s priključenim in zasedenim ozemljem prišli pod Mađarsko, odpade več nego polovica na prebivalce, ki po narodnosti niso Mađari. V anektiranem ozemlju je namreč 306.000 Čehov in Slovakov, 449.000 Ukrajincev, 117.000 Židov in 22.000 Nemcev. Odstotek narodnih manjšin v Mađarski se je s tem povečal na eno četrtino vsega prebivalstva. Na razširjenem teritoriju Mađarske živi sedaj 675.000 Nemcev, 520.000 Slovakov, 460.000 Ukrajincev in 640.000 Židov.

proizvode 76 milijonov. Seveda pa ni rečeno, da se bo moral naš izvoz lesa v Mađarsko v enaki meri zmanjšati, kakor bo nazadovala celotna mađarska uvozna potreba.

Do lanskega marca je Mađarska krila pretežni del svoje uvozne potrebe v lesu iz Avstrije. Položaj pa se je bistveno spremenil po priključitvi Avstrije k Nemčiji, kajti Nemčija si je za svoje lastne potrebe rezervirala vso avstrijsko lesno produkcijo. Da ne bi Mađarska prišla v težkoče pri svoji oskrbi z lesom, je Nemčija začasno pristala na to, da lahko Mađarska nadalje v zmanjšanem obsegu uvažava avstrijski les. Sedaj, po zasedbi Karpatske Ukrajine, pa Avstrija ne bo več dobavljala Mađarski lesa in bo torej pretežni del zmanjšane uvozne potrebe odpadel na dosedanjí uvoz iz Avstrije. Mađarski trgovinski minister Kunder je te dni izjavil, da je bila tudi Nemčija zainteresirana na povečanju mađarske domače oskrbe z lesom, ker je sedaj razvezana dolžnosti dobavljati Mađarski les iz Avstrije.

Kako bo Mađarska v bodoče krila preostalo uvozno potrebo v lesu je danes še težko presoditi. Znatno del uvozne potrebe je doslej Mađarska krila iz Češko-slovaške. Z vključitvijo Č.Ške in Moravske v nemško carinsko območje so presežki lesne produkcije Češke in Moravske rezervirani za Nemčijo. Nemčija pa bo v bodoče nastopila tudi kot uvoznica slovaškega lesa. Kakor poročajo nemški listi se bodo znatno povečali nemški nakupi lesa na Slovaškem. Nemčija računa s

letom povečala za 33.881 bruto registrskih ton. Letos v začetku leta smo imeli 187 velikih parnikov, in sicer 81 parnikov za dolgo plovo, 14 parnikov za veliko obalno plovo in 92 parnikov za majhno obalno plovo.

Pomanjkanje surovin v naši tekstilni industriji. Zaradi uvoznih omejitev, ki jih izvaja poseben odbor pri Narodni banki, so v zadnjih mesecih nastale znatne težkoče pri uvozu surovin, zlasti za tekstilno industrijo. Iz raznih krajev poročajo o nevarnosti, da se obratovanje tvornic časno ustavi. To velja predvsem za predilnice. Težkoče pa niso povsod enake.

Povečanje naše produkcije piva. Pred nastopom gospodarske krize se je gibala naša produkcija piva na višini okrog 750.000 hl na leto. V letih krize pa je naglo nazadovala in je leta 1934 padla na komaj 210.132 hl. V naslednjih letih se je produkcija le malo povečala, in sicer leta 1937. na 270.914 hl, lani pa se je dvignila v večjem obsegu, na 346.838 hl. Povečanje je lani znašalo 28%. Navzlic temu pa še nismo dosegli niti polovice normalne produkcije v letih pred gospodarsko krizo.

Nemčija kupuje velike količine pšenice v Ameriki. Ameriški federativni urad za vnovčenje agrarnih presežkov poroča, da je bilo 23. marca prodanih Nemčiji 336.000 bušljev pšenice, tako da je celotna količina prodaje v Nemčijo dosegla 500.000 bušljev.

Nemški in poljski nakupi tobaka v Jugoslaviji. V Splitu so te dni dospeli zastopniki poljskega tobakačnega monopola zaradi prevzema večje količine hercegovskega tobaka. V kratkem pa bodo prispeji nemški strokovnjaki, ki bodo prav tako prevzeli večje količine tobaka in si bodo ogledali tudi tobak v raznih skladiščih monopolske uprave.

Bilanca »Vreme«. Tiskarsko založniško podjetje »Vreme« d. d. v Beogradu objavlja svojo bilanco za preteklo leto, iz katere je razvidno, da so lani znašali izdatki za list »Vreme« 23,9 milijona din, ostali izdatki 1,6 milijona din in odpisi 1,3 milijona din. Dohodki (ki pa niso podrobno označeni), so dosegli 25,3 milijona din, tako da je imelo podjetje izgubo v višini 1,43 milijona din pri delniški glavnici 15 milijonov din.

Konkurz je razglašen o imovini Hinka Trautmana, trgovca v Murški Soboti (upravnik mare dr. Tone Brumen. odv. v Murški Soboti; prvi zbor upnikov 21. aprila ob 10., prijavi rok do 6. maja, ugotovitveni narek 19. maja).

Imej čista usta! Ze od nekaj centimo ljudi, ki imajo čista usta in bledeste zobe. Orodje ki se stalno rabi - kakor naši zobje - je treba seveda redno negovati. Zjutraj in zvečer zobno ščetko in Chlorodont, pa zobe očistiti v vse smerih! Ni strahu: zobje to prenesejo. Le slab nega ne vzdrži! Zato Chlorodont, kvalitetno zobno pasto! Domači proizvod.

Borze

12. aprila
Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirniški čeki nespremenjeno (13,80), prav tako angleški funti (specialni tečaj 238, svobodni tečaj 263). Grški boni so se v Zagrebu nudili po 31, v Beogradu pa je bil promet po 31,50.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v državnih papirih nadajaja mlečna. Vojna škoda je znova popustila in se je nudila po 455 (v Beogradu je bil promet po 455 - 461). Promet je bil v 8% Blairovem posojilu po 99 (v Beogradu po 98) in v delnični PAB po 218 (v Beogradu po 215 - 218).

DEVIJE

Ljubljana, Amsterdam 2347,20 - 2385,20
Berlin 1779,12 - 1796,88, Bruselj 744 - 756, Curh 995 - 1005, London 207,15 - 210,35, New York 4408 - 4468, Pariz 116,92 - 119,22, Trst 232,95 - 236,05.
Curih. Beograd 10, Pariz 11,8075, London 20,8725, New York 446, Bruselj 75, Milan 23,45 - Amsterdam 236,62, Berlin 178,80, Stockholim 107,60, Oslo 104,90, København 93,20, Sofija 5,40, Varšava 84, Duimpešta 87, Atene 3,90, Bukarešta 3,30.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 155 bl, 6% calm. agrarne 83 bl, 7% invest. 99,50 bl, 7% stabiliz. 98,50 bl, 7% Blair 92 bl, 8% Blair 99 - 100; delnice: PAB 216 - 218, Gutmann 35 - 40, Šećerana Osjejk 85 den., Osječka ljevaonica 25 den.
Beograd. Vojna škoda 455,50 - 456,50 (455 - 464), 4% sevečne agrarne 61 - 62 (61,50), 6% begunke 88 - 88,50 (88 - 89,50), 6% da.m. agrarne 87,25 - 87,75 (87,50), 7% stabiliz. 97,50 den. (98), 7% invest. 99 - 100 (99,75), 7% Selgman - (99,25 - 100), 7% Blair 90 - 91 (90), 8% Blair 97,50 - 98 (98), Narodna banka 7500 bl, PAB - (215 - 218).

Blagovna tržišča

ZITO
+ Chicago, 12. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za maj 68,50, za julij 68; koruza: za maj 47,75, za julij 49,25, za sept. 50,125.
+ Winnipeg, 12. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za maj 60,50, za julij 61,625, za okt. 52,51.
+ Novosidska blagovna borza (12. t. m.). Tendence neizpremenjene: baška slavonska in banatska 153 - 155 srem ska 152 - 154 Rž: baška 142,50 - 145 Jčmen: baški in sremski 64 65 kg 160 - 162 50 jani 68 kg 180 185 Oves: baški, sremski in slavonski 150 - 152,50. Koruza: baška pariteta Indija in vrša 97 - 98. Moka: baška in banatska »Oge in »Ogg« 240 - 250; »2« 220 - 230; »5« 210 - 18, »190 »7« 150 160; »8« 112,50 - 115. Fižol: baški in sremski beli brez vreč 272,50 - 275. Otrobi: baški 110 - 112, sremski 104 - 106, banatski 101 - 103.

Iz državne službe

Beograd, 12. aprila. p. v prometni službi je napredoval svetnik dr. Benkov pri železniški direkciji v Ljubljani v 4/2. - V sojniški službi je napredoval direktor zemljiške knjige pri sresnem sodišču v Ljubljani Julij Marčić v 5. pol. skupino. - Premeščeni so bili v železniški službi kontrolor Martin Rancinger z Jesenic v Kotoribo, v poštni službi pa manipulanti Ana Ribič iz Radeč pri Zidanem mostu v Sevnico in Zora Fajner iz Ivancev v Ljubljano.

Mednarodna železniška konferenca v Splitu

Split, 12. aprila. o. Jutri ob 9.30 dopoldne se bo pričela v trgovsko-industrijski zbornici mednarodna železniška konferenca, na kateri bodo sodelovali delegati raznih evropskih držav. Davi je prispeval v Split direktor zagrebške železniške direkcije, ki bo konferenco otvoril v imenu prometnega ministra dr. Spaha. Davi so prispele v Split tudi dve delegaciji švice, Belgije, Italije, Nemčije, Bolgarije, Mađarske in češko-slovaško-moravskega protektorata, zvečer pa so prispele delegati še nekaterih drugih držav.

SPORT

Borba med 8. in 9. v tabeli

To bo nedeljska ligaška tekma med Baskom in Ljubljano

V nedeljo bo ligaško kolo zopet v polnem teku. Naši igrajo doma z BASK-om, ki je eden izmed najboljših naših klubov. V njegovih vrstah igra mnogo reprezentativcev. Tudi Ljubljancem Lah nosi njihov dres. Glede na vse te okoliščine računamo, da bo naša publika v večjem številu obiskala to tekmo.

V nekaj vrstah

Še nekaj prazniških rezultatov

Pred ligaško tekmo med varaždinsko Slavijo in Ljubljano je B mostvo Ljubljane igralo proti ljubljanski Svobodi. Kljub temu, da je v mostvo Ljubljane igralo kar pet bivših ligašev, je Svoboda po odlični igri in živahnem navajanju publike zmagala s 4:1. Ta zmaga je tembolj pomembna, ker B mostvo Ljubljane že precej dolgo ni bilo poraženo.

V Zagorju je gostovalo juniorsko mostvo SK Svobode proti tamkajšnjim enajstorici Svobode. Fižično šibkejši ljubljancani so izgubili proti domačinom 0:6. Tekmo je odlično sodil g. Špat, tako da se zdi, da je z njim Posavje dobilo novo dobro sodniško moč. Zagorska Svoboda je pokazala da ima prav dobre igralce in bo v letošnjem prvenstvu gotovo imela vidno vlogo v svoji skupini.

Zelo bogat spored so imeli za praznike v Banjaluki, kjer sta gostovali enajstorici Bate iz Borova in železničarja iz Marbora. Izidi štirih prazniških tekem so bili naslednji: Krajšnik : Bata 3:2, Bata : Krajšnik 3:2, Železničar : Borac 2:1 in 4:4.

Zagrebski Hašk se je na povratku iz Skoplja v ponedeljek ustavil v Kragujevcu, kjer je igral s tamkajšnjim Radničkim. Zagrebčani so dali zelo nekoristno igro, domačini pa so zaigrali z velikim elanom in se je nazadnje tekma res končala z zmago domačih 4:3 (0:2).

Štiri tekme v dveh dnevih so imeli tudi v Novem Sadu, kjer so bili zabeleženi naslednji izidi: Concordia (Zagreb) : Vojvodina 3:3, Bačka (Subotica) : NAK 8:2, Jednstvo (Beograd) : Vojvodina 2:0, ŽAK (Subotica) : NAK 8:0.

Tekme za državno prvenstvo v rokoborbi

V Slavonkem Brodu so za praznike odpravili tekmovalce za državno prvenstvo v rokoborbi, na katerem so sodelovali rokoborci 10 naših najboljših klubov. Tudi obisk prirediteljev je bil prav dober, organizacija pa ne baš na v šku. V posameznih kategorijah so zmagali: v bantamu Ilie (Jugoslavija Beograd), v peresno-lahki Moguljak (Croatia, Zagreb), v lahki Mekus (Herkules, Zagreb), v weltru De Lucca (Herkules, Zagreb), v srednji Verbošt (Maraton, Maribor), v poltežki Čuk (Hajduk Sarajevo) in v teški Gerovac (Croatia, Zagreb). Med našimi ožjimi rojaki sta bila dobra še dva, in sicer je zasedel drugo mesto v srednji kategoriji Sernko, član Maratona, v poltežki pa enako P. cher, član Pekarskega SK iz Maribora.

Po klubih je bil plasman na tem državnem prvenstvu naslednji: 1. Jugoslavija (Beograd) 10, 2. Croatia (Zagreb) 8, 3. Herkules (Zagreb) 7, 4. Hajduk (Sarajevo) 6, 5. Maraton (Maribor) 5 točk... 7. Pekarski (Maribor) 2, itd.

Svetovno smučarsko prvenstvo 1940

Norveški smučarski savez, ki mu je FIS poveril organiziranje prihodnjega smučarskega svetovnega prvenstva, je tudi že odredil natančnejše termine za to prireditelje. Tekme bodo od 24. februarja do 4. marca 1940, in sicer razdeljene v dva dela. V a) splošnih disciplinah bodo tekmovali v kraju Rjukan v pokrajini Telemark, v klasčih pa v Holmenkollenu. Ti dnevi konče februarja so bili izbrani tudi zato, da ne bo tekmice istočasno s V. zimskimi olimpijskimi igrami, ki bodo od 3. do 11. februarja v St. Moritzu v Švici.

MALI STROŠKI VELIKE PREDNOSTI!

Ne pozabite po vsaki jedi in cigareti zvečiti Wrigley guml. To je velike koristi za zobe, prebavo in zdravje. — Izberite Peppermint ali Spearmint.

WRIGLEY'S

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo A. Ozmo, Zagreb, Vlaška 72a, tel. 52-80

Slovaški olimpijski odbor

Za te dni je sklican v Bratislavo ustanovni sestanek predstavnikov vseh slovaških sportnih in telesnovzgojnih ustanov, na katerem se bo razpravljalo o sodelovanju Slovaške na XII. olimpiadi v Helsinkih. Za dosogo tega cilja je treba najprej ustanoviti samostojen slovaški olimpijski odbor. Mednarodni olimpijski odbor bo imel prvo sejo meseca junija v Londonu in takrat se bo govorilo tudi o samostojni udeležbi Slovakov na prihodnjih olimpijskih igrah in morebitnem imenovanju enega njihovih zastopnikov v mednarodni olimpijski odbor.

III. table-teniški turnir

za prvenstvo dravske banovine v izvedbi SK Mladike

SK Mladika priredi v soboto in nedeljo vsakoletni tableteniški turnir za prvenstvo dravske banovine. Turnir obeta biti največji te vrste v Sloveniji. Po prijavih sodeč bodo sodelovali skoro vsi naši reprezentanti, ki so nas tako častno zastopali na svetovnem prvenstvu v Kairu. Posebno velika udeležba bo iz Zagreba s kluboma TTC, Makabi, Uranija, Ferrara, Mladost; zastopani pa bodo seveda tudi igralci ljubljanskega Hermesa Korotana in prireditelja. Prijave še prihajajo. Vabimo cenjeno občinstvo, da si ogleda borbe naših najboljših moči v table-tenisu. Vstopnine ni!

„Atletika“

Jugoslovenski atletski savez je začel izdajati strokovno glasilo za atletiko, čigar l. številka je izšla dne 2. t. m. v Zagrebu v uredništvu g. Milana Kovačevića. Odveč je poudarjati, kako nam je takšen strokovni list potreben, saj je naša atletika zmerom le skromno zastopana v naših sportnih glasilih in tudi v sportnih rubrikah naših dnevnikov. Urednik je že v l. številki pokazal resen namen da bo reviji poskbel za čim pestrejšo in aktualnejšo vsebino.

Iz vsebine te številke navajamo med drugim članke: Pogoji za najboljši uspeh, - O cross-countryju - Razvoj atletike v Italiji. - Spored balkanskih iger razširjen. - Tri borbe Hrnstosa Mantikasa. - Narod na igriščih. - Spored XII. olimpiade v atletskih disciplinah. H koncu sta še dve zbirni rubriki za obvestila o najnovejših dogodkih doma in v tujini. Tudi med zanimivostmi so obravnavana razna sodobna vprašanja iz atletike.

Revija bo izhajala enkrat mesečno in znaša naročnina zanj 9.— din za pol leta ali 18.— din za vse leto. Posamezne številke so po 2.— din. Ček. račun uprave je 38716, naslov uredništva pa Zagreb, Svačićev trg 8.

Razpis

propagandnega cross-country teka, ki ga bo priredil SK Celje v nedeljo 23. aprila ob 15. na Glaziji v Celju.

Proga za seniore meji 5000 m, za omladince in juniorje »C« 3000 m, za juniorje »B« 1500 m. Tekmovalce bo na Glaziji na progi, dolgi 850 m. Pravico starta imajo vsi verificirani in neverificirani člani klubov članov JAS. Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JAS. Prijavnine ni. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo priznanje. Prijave je treba poslati na naslov: SK Celje, Celje, Gosposka ulica 30.

SK Celje:ČSK. V nedeljo popoldne bo na Glaziji v Celju druga izločilna finalna tekma med ČSK iz Čakovca in SK Celjem. Za srečanje vlada v Celju živahno zanimanje. Kakor znano, so Celjani v Čakovcu prvo tekmo izgubili s 0:3.

Spremembe v mađarskem gospodarstvu
S priključitvijo južnega dela Slovaške in Karpatske Ukrajine je Mađarska pridobila izrazito agrarno področje s skoro izključno agrarno produkcijo, kar pomeni za Mađarsko povečanje agrarnih izvoznih presežkov.

Cisto drugačen pomen ima zasedba Karpatske Ukrajine in obmejnega pasu med Slovaško in Karpatsko Ukrajino. Tu gre po večini za gorato ozemlje z obsežnimi gozdnimi kompleksi. Prav te gozdove je imela Mađarska v mislih, ko je že lani zahtevala priključitev Karpatske Ukrajine, kar bi Mađarski omogočilo zmanjšanje potrebe uvoza lesa.

V Karpatski Ukrajini je preko 500.000 ha gozdov. Letna produkcija lesa pa znaša 1,3 milijona m³. Z zasedbo se je celotna površina gozdov v Mađarski povečala za nič manj nego 68%.

Za 40% zmanjšana potreba uvoza lesa.

Z lesom, ki ga bo odslej dobivala Mađarska iz Karpatske Ukrajine se bo celotna potreba uvoza lesa zmanjšala za okrog 40%. Mađarski trgovinski minister Kunder je te dni izjavil, da je z zasedbo Karpatske Ukrajine v celoti zagotovljena oskrba Mađarske z drvmi, z ogledom in lesnimi destilati. Uvoz gradbenega in rezanega lesa pa se bo lahko zmanjšal za 50%.

Vse to pomeni razbremenitev uvozne bilance za 25 do 35 milijonov pengov na leto. Zmanjšanje mađarske uvozne potrebe v lesu najbrž ne bo ostala brez upliva tudi na naš izvoz lesa, ki tvori v našem celotnem izvozu v Mađarsko največjšo postavko. Lani smo izvozili v Mađarsko blaga za 215 milijonov dinarjev; od tega pa je odpadlo samo na les in gozdne

Prijave dolgov in terjatev iz blagovnega prometa s češkoslovaško

Narodna banka je izdala dne 4 t. m. o gornji prijavi nastopna navodila: Obveščamo vse pooblaščenec zavode, da morajo informirati vse zainteresirane komiteite kakor tudi ostale osebe, ki bodo zahtevale pojasnila, da morajo takoj pisмено prijavit pooblaščenim zavodom skupno stanje nekviriranih dolgov in terjatev iz blagovnega prometa s češkoslovaško, ki so obstajala na dan 5. t. m. in to posebej za Češko in Moravsko, posebej za Slovaško in posebej za Karpatsko Ukrajino. Prav tako morajo vse tvrdke in osebe prijavit pooblaščenim zavodom tudi količino efektivnih češkoslovaških kron, ki so jih imele na ta dan.

Na podlagi prijav so dolžni pooblaščenici zavodi urediti podatke in poslati pisмено poročilo Narodni banki najkasneje do 15. t. m., iz katerega bo razvidno: 1) skupni znesek neplačanih dolgov za uvoženo blago (posebej za Češko z Moravsko, posebej za Slovaško in posebej za Karpatsko Ukrajino), urejeno po vaitah, na katere se glase fakture;

2) skupni znesek neplačanih terjatev za izvoženo blago v Češko vsako, urejeno in ločeno na isti način kakor dolgovi;

3) skupni znesek efektivnih češkoslovaških kron s specifikacijo, iz katere naj bo razvidno: a) skupni znesek efektivnih novčanic v komadih po 50, 100, 500, 1000 in 5.000 češkoslovaških kron; b) skupni znesek efektivnih novčanic v komadih po 10

in 20 kron in eventualno količino kovane denarja. Da bi se dobila točna slika o stanju dolgov in terjatev kakor tudi točno stanje efektivnih češkoslovaških kron, morate opozoriti vse zainteresirance, da smejo prijavo izvršiti le pri enini pooblaščenem denarnem zavodu.

Gospodarske vesti

Obrat družbe »La Dalmatienne« je kupila država. Poročali smo že, da je družba »Jugoslovenski čelik« odklonila predlog, da bi prevzela obrate francoske družbe »La Dalmatienne« v Dalmaciji (dve veliki hidrocentralni s tvornicami za dušik in umetna gnojila). Sedaj poročajo iz Splita, da so bila že v začetku aprila končana pogajanja med predstavnikmi družbe »La Dalmatienne« in predstavniki naše države. Po doseženem sporazumu bo naša država odkupila vse naprave družbe za 4,15 milijona dolarjev (okrog 230 milijonov din), kupnino pa bo plačala v 11 letnih obrokih.

Preloženo gospodarsko zasedanje Balkanske zveze. Dne 17. aprila bi se moralo pričeti letošnje zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze. Na predlog Turčije je bilo to zasedanje preloženo za mesec dni in bo 15. maja v Bukarešti. Turška delegacija bo do tedaj pripravila nove važne predloge za pospeševanje trgovinskega prometa med Rumunijo, Grčijo, Jugoslavijo in Turčijo.

Povečanje naše trgovinske mornarice. Po najnovejši statistiki je znašala tonaža jugoslovenske trgovinske mornarice v začetku letošnjega leta 413.823 bruto registrskih ton in se je v primeri s prejšnjim

Zapustila nas je za vedno naša dobra soproga, mati, stara mati, teta in tačca, gospa

Antonija Tabor

Pogreb drage pokojnice bo 13. aprila 1939. ob 17. uri iz hiše žalosti v Rožni dolini c. II št. 31, na pokopališče na Viču. LJUBLJANA, 12. aprila 1939.

Žalujoči ostali

Vsem sorodnikom in znancem naznanjamo tužno vest, da je naš dobri sin, brat, svak in stric, gospod

Josip Hofbauer

TRGOVECO preminil danes, previden s svetotajstvi za umirajoče v ljubljanski bolnici. Pogreb blagopokojnega bo v petek 14. aprila 1939 ob 17. uri iz hiše žalosti v Hrastniku na dolsko pokopališče. Hrastnik, Trbovlje, Ljubljana, 12. aprila 1939.

Žalujoče rodbine: Hofbauer, Sušnik in Petek

Albanija, kakršna je še bila pred kratkim

Kralj Zogu in njegova vlada — Albansko šolstvo — Parlament — Italijanske šole in angleški internati — Gradovi za kralja pri vseh rodovih — Javna sigurnost — Italijansko-albanska trgovina — Ceste in promet

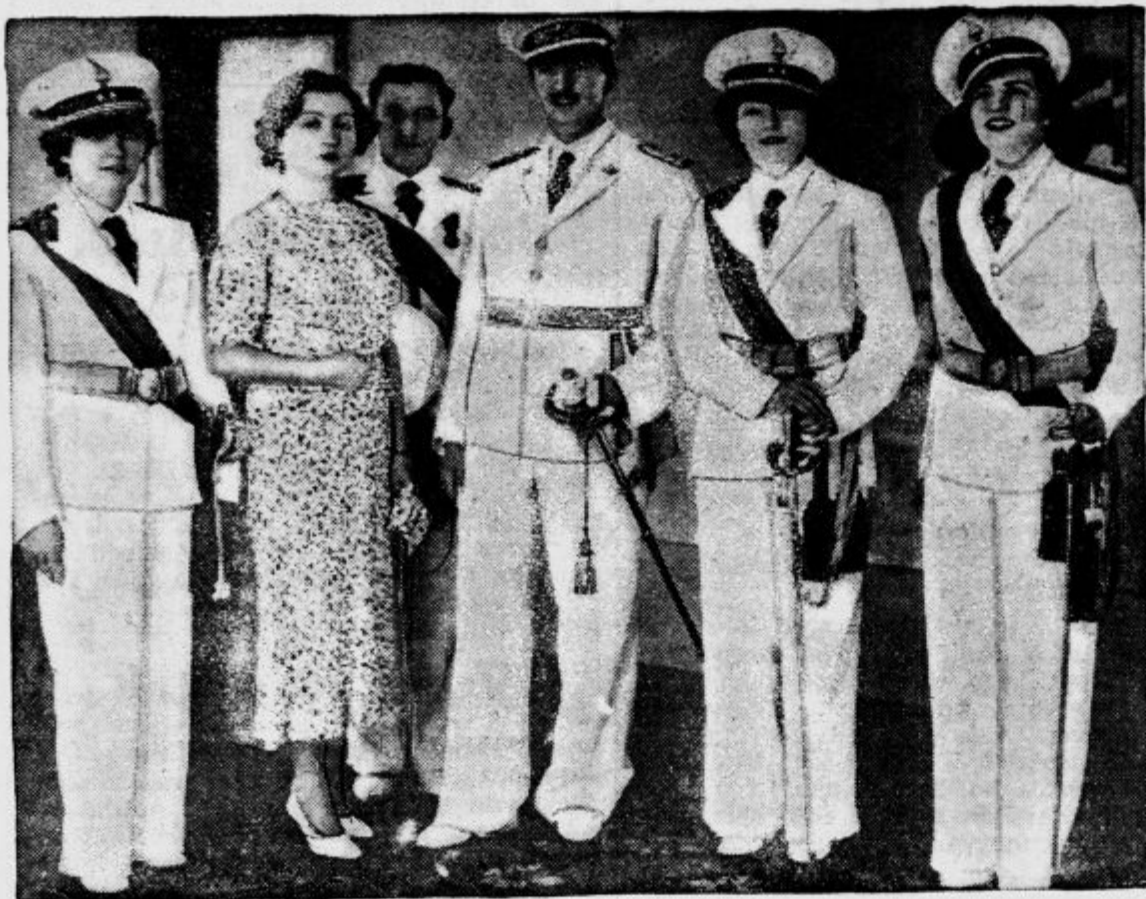
Ko je pobegli albanski kralj Zogu urdil svoj položaj v Albaniji, je takoj podvzel potrebne korake, da bi svojo državo moderniziral in njeno življenje prilagodil odgovarajoči sodobnosti. V tem cilju je osnoval lastno vojsko, ki je v mirnem času štela okoli 15 tisoč mož. V to število so vštete obmejne čete, orožništvo in finančni uslužbenci. Vojaška služba je bila obvezna za vse sposobne mladce, deloma je bila razširjena tudi na ženske. Kraljeve sestre so namreč organizirale ženski polk, ki je prvič javno nastopil predlansko leto o priliki 25-letnice albanske neodvisnosti. Albanska vojska je prejela obleko in opremo iz Italije. Tudi njeni instruktorji so bili italijanski častniki. Pozneje so Albanci tudi instruktorje polagoma izločevali ter jih nadomeščali z ljudmi svoje krvi in jezika.

Ko je bila vojska postavljena na neko gotovo osnovo, se je Zogu posvetil uvajanju raznih reform. Pri tem je moral posebno paziti na konservativnost kmečkega ljudstva v nekaterih pokrajinah, zlasti v goratih predelih. Čeprav je Zogu sam musliman, je prepovedal nošnje »feredže« in skrivanje žensk pred tujimi moškimi. Prepovedal je tudi fes in pozdravljanje na turški način. Albanci so se namreč še do nedavno pozdravljali tako, da so položili desnico z dlanjo obrnjeno na prsi ter se globoko priklanjali. Ta pozdrav je bil reformiran. Albanska mladina je Zogove reforme z veseljem sprejela ter se jih držala.

Posebno poglavje tvori albansko šolstvo. V Albaniji se lahko reče, da vobče nimajo šol. Zaradi tega so morali inteligentni Albanci, ki so se hoteli izobraziti, oditi v tujino. Šele znanje tujih jezikov jim je omogočilo šolanje. Da bi se vsaj nekoliko olajšalo šolanje dijakom, je albanska vlada izdala odredbo, ki pravi, da je vsakemu dobremu dijaku na razpolago državna podpora za študij v inozemstvu. Tako je prišlo do tega, da so se albanski dijaki razkropili širom sveta. Tudi na jugoslovenskih univerzah jih je vedno bilo nekaj tucatov.

Med albansko mladino, ki se je šolala v zapadnih državah, se je zanetil krepak nacionalen čut in mladina je videla v kralju Zogu svojega voditelja. V teh krogih pa albanska vlada ni bila posebno priljubljena. Očitno so ji, da vodi preveč pristransko politiko, dočim so kralja Zoga smatrali za privrženca načela »Balkan balkanskim narodom«. Zato je omladinsko gibanje stremelo za tem, da bi se v Albaniji čimprej uvedel demokratični režim, ki je predvideval tudi nadzorstvo dela državnih organov na vseh področjih.

Albanija je bila parlamentarna monarhija, toda njen parlamentarizem je bil šele v povojih. Svobodnih volitev ne poznala. V

Kralj Zogu s svojimi sestrami

parlament so bili poslani večinoma starejši možje, prvenstveno plemenski prvaki ali zaslužni borci v nevarnih gibanjih. Mladih mož v albanskem parlamentu ni bilo.

Do pred leti so bile v Albaniji samo nekatere strokovne in srednje šole, ki so jih organizirali italijanski strokovnjaki. Pouk v njih se je vršil v italijansčini, v manjši meri tudi v albansčini. V zadnjih letih je bilo veliko teh šol ukinitih. Na njih mestu so stopili angleški zavodi. Vsaka takšna šola je imela tudi internat, šolanje je bilo brezplačno, nekateri dijaki so celo prejeli še državno podporo.

Vsak izobražen Albanec govori poleg svoje materinsčine še nekaj tujih jezikov, večinoma srbohrvatski ali italijanski. Pohajanje ljudske šole je obvezno, nadaljnji pouk je prostovoljen. Tisti, ki ne nadaljuje šolanja, se morajo že v ljudski šoli podvreči telesnim vežbam. Tam jih učijo ne samo gimnastike, ampak tudi vežbanja v orožju.

Listi so zadnje dni pisali, da je albanski kralj Zogu zelo bogat. Ti glasovi se dajo utemeljiti samo na ta način, da ima Zogu povsod v državi velika imenja, urejene gradove, katere so mu zgradila posamezna plemena v zahvalo za osvobodjenje albanskega naroda. A vsako plemo je imelo pri tem

še nekaj drugega v mislih. Hotelo je imeti kralja vsako leto nekaj dni ali tednov v svoji sredi. Zogu pa je le poredkoma odhajal na bivanje izven prestolnice. Večinoma je živel v Draču, kjer je ustanovil razne šole in pridobil mladino za svoje načrte. Pri tem ga je največ podpiral njegov osebni svetovalec, tiskovni referent dr. Michael Sherko, ki se mu je posrečilo, da je v Albanijo pritegnil veliko število tujih učenjakov, novinarjev in književnikov, ki so potem pisali o Albaniji in njenem napredku. Tudi turisti so zadnja leta vedno v večjem številu obiskovali Albanijo. Albanska gostoljubnost je storila, da so se tuji v tej mladi državi počutili udobno. Javna varnost se je zadnja leta tako izpopolnila, da so bili tuji posebno v zadnjih letih povsod varni svojega življenja. Zdelo se je, da se Albanija z velikimi koraki bliža ustroju moderne in napredne države in da bo njeno ljudstvo živelo v sreči in blagostanju.

Vlada kralja Zoga je sklenila z italijansko vlado vrsto pogodb o izkoriščanju albanskega državnega bogastva. Tako so bili vzdolž albanske obale, posebno od Sv. Ivana Meduanskega do Valone prodani Italijanom gozdovi v bližini močvirij. Sporazum je določal, da se smejo ti gozdovi iz-

sekavati 99 let. Pri krenju gozdov so se smeli zaposlovati italijanski delavci. V kratkem času so se na ta način v tem kraju razvila močna italijanska naseja.

Pred nekaj leti je albanska vlada sklenila še drugo pogodbo z Italijani. Oddala jim je v najem ribolov na jezerih in rekah. Ta koncesija je bila oddana za dobo 66 let in glavni eksploatacijski objekt je bila reka Bojana s Skadrimskim jezerom. Prebivalstvo v bližini tega kraja se je preživljalo samo z ribolovom. Albanci pa so v tej pogodbi zahtevali, da se mora dati prednost domačemu prebivalstvu pri zaslužku in tako se je tudi zgodilo. Ničče ni smel sam loviti rib in jih uporabljati za lastno hrano. Ribiči so prejeli stalno plačo od družbe, ribe pa so morali kupovati za gotovino, če so jih hoteli jesti. Nalovljene ribe odvažajo takoj v Italijo, kjer jih v tvornicah predelajo v konzerve. Ribe prevažajo posebne ladje, tako zvan »morski tanki«. Ribolov na Bojani in v Skadrimskem jezeru je tako bogat, da je družba v dveh letih, odkar obstoji pogodba, podvojila svojo glavnico, v Italiji pa so zgradili najmodernejšo tvornico za konzerviranje rib.

V južni Albaniji, kjer je prebivalstvo pravoslavne vere, je ljudstvo znano kot zelo delavno. Tam se je v zadnjem času udo-

mačilo nekaj industrije, n. pr. pivovarna v Korči. V ostalem je Albanija pretežno živinorejska država. Italijani so zgradili v več krajih tvornice za predelavanje kože in za volno, ki jo dajejo ovce. V vseh teh podjetjih pa so bile zaposlene domače delovne moči, ki so tukaj zelo pomeni.

Devetdeset odstotkov vseh albanskih pridelkov je šlo v Italijo, vsi tvorniški proizvodi pa so prihajali iz Italije. Za časa italijansko-albanske vojne je Albanija zalagala Italijo s svojim žitom. Pozneje so Albanci sklenili z Italijani tudi pogodbo o izkoriščanju svojih petrolejskih vrelcev. Ker pa so pri tem zaposlovali italijanske delavce, je nastalo med ljudstvom nerazpoloženje. Vlada ni bila priljubljena, pač pa so imeli Albanci zaupanje v kralja, ki so ga smatrali za svojega človeka.

Italija je gradila v Albaniji moderne ceste, posebno v vzhodnem in zapadnem delu. Te ceste so zgrajene zelo solidno in rabijo v prvi vrsti strateškim svrham. V goratih predelih ima Albanija tudi nekaj modernih utrdb, v katerih so živele regularne čete albanske vojske.

Pomorski promet vzdolž albanske obale je bil izključno v italijanskih rokah. Albanija ima samo eno jahto, in še to je italijanski kralj in cesar poklonil kralju Zogu ob 25-letnici neodvisnosti albanske države. Na kopnem se vrši promet po Albaniji z avtomobili, ki so last Albancev, toda italijanskega izvora. Letalski promet je imela v rokah Italija. Aeroplani so vzdrževali posebno promet na progi Tirana-Bari, ladje pa so vozile med Barijem in Dračem.

Poroka kralja Zoga z grofco Geraldino Appony. Poleg albanskega kralja stoji grof Ciano

Zasedba Albanije po italijanskih četah

Levo zgoraj: Izkrcanje italijanskega vojaštva z ladje »Savola« v Draču — Spodaj: Grof Ciano po prihodu v Tirano, obdan od članov albanskega odposlanstva — Desno zgoraj: Beg albanske družine iz Skadra. Albanec je od otroških nog puška najvernejša tovarišica — Spodaj: Tanki v Draču

Novi mož v Tirani

Džaffer Ipi, predsednik novečasne vlade v Tirani

A NEKDOTA

Dumasa ml. je nekdo pozval na dvoboj. On in njegov nasprotnik sta sklenila, da se odpeljeta navsezgodaj z vlakom v Versailles in se tam udarita. Ko sta se srečala ob določenem času pred potniško blagajno, je Dumas vzel navaden listek, njegov nasprotnik pa listek za tja in nazaj.

»Mislite, da se več ne vrnete?« je vprašal mož porogljivo. »Jaz jemljem vedno povratno karto.« — »Tega ne potrebujem, je odgovoril Dumas hladno. »Za nazaj si vzamem vedno listek svojega nasprotnika.«

VSAK DAN ENA

»Mlostiva — in to naj bi bil med nama poskus zbliznanja?«

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Vsak prebivalec države bodi najprej Avstrijec in šele potem Nemec, Čeh, Poljak, Rusin, Srb, Hrvat, Slovak, Slovenec ali Italijan. Tudi Madžari morajo vendar že spoznati, da zanje ni izjeme. Njihov pogled bodi uprt na Dunaj, tam naj se vodi njih usoda, ne v Budimpešti, ne v Sopronu, ne v vsaki beraški vasi, ki je prevzeta od madžarskega stremeljenja po samostojnosti. Svoje pravice in svobode naj le terjajo, a ne večjih kakor vsi drugi narodi monarhije. Treba je, da začetno močno roko cesarja, ki bo brzdal njihovo prevzetost in držal vse narode vkup. Biti mora skupen državni jezik, skupen vojaški jezik, v vojski in državnih uradih ni mogoče trpeti jezikovne zmešnjave. Brez državnega jezika ni države. In državni jezik mora biti nemški. To je treba vpeti v gospodstvo Madžarom v glavo. To načelo mora zmagati, in zmago je treba izvojevati s svojo lastno močjo, ne morda s pomočjo tuje vojašine kakor v prvih letih vlade Franca Jožefa. Nemci pa naj nikar ne mislijo, da so zaradi tega narod s posebnimi pravicami. Linski program avstrijskih Nemcev, ki je terjal za Galicijo in Dalmacijo samostojnost, da bi tako izluščil nekdanje nemške zvezne dežele, je bil svarilo. Vsem narodom je treba dopovedati, da je država Habsburgovcev evropska nujnost in da bi si sami kopali grob če bi izpodbijali edinstvo in obstoj države. A kako naj utrdi to misel? Kako naj napravi iz nezadovoljnih narodov zadovoljne? Kako naj se loti dela? To je bilo veliko vprašanje.

45

Manjkalo mu je poznanja notranjih skladov, jasnosti in preglednega načrta. Le temno mu je bilo pred očmi, da mora delati vse drugače kakor Franc Jožef. Po cele dni si je belil glavo; videl ni ne morja ne obal ne krasnih dežel, ki je hrepenel po njih, da, še lov, svoji edini strasti, se je pozabil vdajati.

Zdravniki so preče hodili okrog njega. Skrivaj so opazovali barvo njegovega obraza in njegov kašel. Zvoljno je odbijal njih poizkuse, da bi se mu približali. Namenil se je bil, da na tem potovanju ozdravi, a kajenja ni hotel opustiti, potreboval ga je, kadar je premišljeval, in premišljeval je zmerom. Njegov sorodnik, nadvojvoda Leopold Ferdinand, ki je opravljal na ladji službo poročnika, je časih izkušal začeti lahak pomenev v ženskah in dirkah! Franc Ferdinand ga je nepazljivo poslušal ter dajal skope, zvoljne odgovore. Častniki, ki jim je grof Wurmbrand vsak dan poročal o razpoloženju Franca Ferdinanda, so čemerneža niso upali motiti. Žive duše ni hotel videti, premišljeval je. In premišljevanje je bilo zaman. Dalj ko je premišljeval, težja je postajala naloga, ki mu je bila pred očmi.

Nekega dne je spoznal: vse to ne vodi nikamor. Najprej si mora prisvojiti znanje, ki v vseh potankostih pojasnjuje velika vprašanja države. Ljudi mora spoznati, ki jim narodi zaupajo. Tu, na ladji, se ne more ničesar naučiti. Zdirjal je k popeljniku ladje ter mu ukazal, naj krene nazaj, naj se vrne v Trst. Kapitan vojne ladje je obžaloval, da tej želji — ukaz je namenoma preslišal — ne more ujeti. Križarka »Cesarica Elizabeta« mora pluti v Jokohamo, vojna ladje ne sme samolastno zapustiti smeri. V Jokohami, je rekel kapitan, se bo moral nadvojvoda tako in tako ločiti od vojne ladje; tam mu bo na voljo, da prekine vožnjo okrog sveta in napoti britski parnik, ki ga ondi pričakuje, v Evropo.

Franc Ferdinand je sprejel to zavrnitev jezo, brez oporekanja. Kot častnik je vedel, da je treba ukaz brezpogojno izvršiti; križarka »Cesarica Eli-

zabeta« ni smela zaradi muh nadvojvode, ki je potoval z njo inkognito pom imenom grofa Hohenberškega, prezeiti ukaza. Z roko, ki je trepetala od gneva, je vzel svojo puško in jel iskati cilja. Nedaleč, na obali, je zagledal velikansko jato flamingov, ves breg se je bleščal od čarobno žareče rdečine, velikih, praviljnih lepih ptic. Pomeril je na eno izmed njih — in zgrešil. On, mojstrski strelček, je bil zgrešil počivajočega flaminga. Nekaj trenutkov je bil od besnosti ves iz sebe. A ta slabi strel ga je iztrezil. »Umiriti se moram, izpametovati se moram,« je dejal sam pri sebi. »Najprej moram ozdraveti; to je glavni namen mojega potovanja.«

Šel je v salon in se jel mirno, pametno razgovarjati s sopotniki. Čisto je bil pozabil svojo namero, da spiše knjigo o potovanju okrog sveta. Zaradi te knjige, ki jo je hotel spisati, je bil vzel s seboj zemljepisce in raziskovalce, s katerimi do zdaj skoro ni izpregovoril besedice. Sam je hotel spisati svojo knjigo; le slogovno izdelavo je hotel prepustiti sodelavcem. Oh, ta knjiga, ta knjiga — kakšno veselje jo bo pisati! Zvečer je jel zbirati svoje vtise in jih zapisovati. Ko je pisal prve stavke, se je zavedel, da ni bil še ničesar videl. Slepo je bil odpotoval, slepo puščal krasne obale in dežele, da so bežale mimo njegovih oči. Kaj ni imel nič smisla za lepoto narave? Zasmejal se je: kdo ljubi naravo bolj od njega, lovca, ki je vajen živeti s svojo puško v gozdovih?

Motil se je. To ni bila ljubezen do narave. Ljubezen do narave je v njem zmerom tlačila lovsko strast. Najvišje sreče ni okušal ob pogledu na cvetoč travnik, temveč ob poginjanju ubite živali. Treko je ostalo tudi na potovanju okrog sveta. Rečeno je bil na novega leta dan, ker se mu je posrečilo ubiti prvo letoče ribo. Ko je plul proti Ceylonu, v Bombay, ob pogledu na Himalajski erben v Dardžilingu, na potovanju iz Kalkute v Singapore, skozi Sundsko otočje v Sydney in nazaj mimo Bornea v Hongkong, Kanton in Jokohamo, na dolgih odpravah skozi Japonsko, ki so trajale po

nekaj tednov — zmerom in povsod ga je gnalo hlepenje, uloviti kako redko žival, ubiti kar največ redkih živali, povsod mu je roka vročično drhtela koprnela po prvem strelu, in po zadnjem strelu je neučakano silil naprej, v druge dežele, kjer so bile drugačne živali, drugačen lovski plen. Dežela, ki je ponujala najboljši lovski plen, je bila najlepša. Res je bilo v potni knjigi tega človeka urez mru kasneje brati marsikateri navdušen opis stavb in pokrajin, toda pogled na Tadž Mahal, veličastni nagrobni spomenik v Agri, ali na »peto-ricasti belih bratov«, himalajskih vrhov, ki so ga sopotniki opozorili na njih lepoto, ga ni toliko presunil kakor radost nad najmanjšim lovskim plenom. Med tem, ko je molče zrl na najkrasnejšo pokrajino zemlje, je vse v njem kričalo: »Streljati! Streljati! Streljati!« Med streljanjem je njegovo moštvo pradiralo v krilo narave, in njegova sila se je izlivala v ubijanje in smrt.

Ceste njegovega potovanja so bile obrobline z berači, ki so drug drugemu dajali geslo: »Pozor, princ iz večerne dežele prihaja, kažite mu živalske raje, zmerom strelja, zmerom hoče streljati, venomer samo streljati. Skop je, nič ne daje, tišči se za žep; dá pa, če mu pokažeš lovski plen.« Že v Egiptu se je bila pričela ta zarota beračev, tam so mu kazali počivališča šakalov, s klicem »Hat bakšiš« so dirjali za njim, v vsakem pristanišču, v vsakem kraju Afrike, Azije in Avstralije so prežali nanj, na slavnega lovca, princa iz večerne dežele, ki je hotel samo streljati, nič drugega kakor streljati. Tudi ravatelj varietetev in lastniki kurbiš so prežali nanj, ponujali so mu dekleta, a le redko se je dal zapeljati, da je občudoval trebušni ples vsiljive krasotice. S slabo vestjo, s strahom in trepetom se je prebujal po takšnih nočeh in proseče pogledoval zdravnike, neprijetne opominjevalce, nezaželene in neutrpne nadležnike. »To škodi, cesarska visokost, seveda škodi,« so odgovarjali z resnimi obrazi in v tolažbo dodajali, ker so jih prosile njegove prestrašene oči: »Pa upajmo, da to pot še ne.«

Kulturni pregled

Gostovanje „Dublin Gate Theatre“

Nič ni dragocenejšega za poživitev gledališkega življenja v kakem kulturnem središču, kakor so gostovanja iz širokega sveta. Človek, ki redno zahaja v Talijin hram, se polagoma privadi kultu, ki ga hliša goji. Obiski od drugod prinašajo svežino, nove pobude, od njih se igralec in gledalec lahko razgledujeta nazaj in naprej. Eden najlepših dogodkov, kar smo jih bili v tej smeri deležni zadnji čas, je brez dvoma gostovanje skupine angleškega Dublin Gate Theatre, ki je v tork na stopila v opernem gledališču s »Hamletom« v izvirniku.

O »Hamletu«, ki je na našem odru dosegel množico predstav, so zapisali, da je našemu občinstvu postal ena najbolj priljubljenih ljudskih iger: zgovoren dokaz, na kako visoki stopnji je okus našega gledališkega občinstva. Izredna popularnost največjega svetovnega dramskega teksta je tudi pripomoga, da je občinstvo, ki je do kraja napolnilo teater, lahko s pozornostjo in razumevanjem sledilo angleški igri. Gostje, ki jih vodita Hilton Edwards in Michael Mac Liammoir, so nas presenetili z umetnostjo, kakršne ne srečamo vsak dan: presenetili so nas z igrjo, v kateri so se stvaritve posameznih igralcev in skupin scena in glasba stapljale v enoto, ki je vsakemu gledalcu prizadevanju najvišji poslednji cilj.

Na čudovito preprost način je bil oder razporejen tako, da so se posamezni prizori izmenjavali brez šuma, v najhitrejšem tempu, ki ga dopušta tragčni stil — in prav ta scenična osnova je nudila možnost, da »Hamlet« neokrnjen brez črte ne utruja, temveč oživlja, razgiblje, osvob-

di duha. Pojmovanje tragedije, kakor nam ga tolmači Dublin Gate Theatre, se v velikem loku razlikuje od »Hamleta«, kakor so nam ga posedovale režije pri nas. V uprizoritvi gostov se na izredno zanimiv, z jasno, enotno umetniško voljo dogan način spajata klasično veličastje pa in timna preproščina realizma v eno. Hamlet tu ni zanesen sanjač, ki neodločen, bojest meditira na robu dogodkov, Klavdij ni iz peklenškega ognja gnan zlojedi; božanska veličina plemenitega duha, ki je poklican, da strga kopreno z zločina in laži, in klavna siromaščina človeške slabosti si v vsej resničnosti stojita iz oči v oči.

Hamlet, kakor ga je ustvaril Michael Mac Liammoir, je sicer izpovedovalec svoje tragične usode, a je hkratu zavesten, drzen izvrševalec svojega poslanstva — Hamlet akcije in emfaze. Michael Mac Liammoir je vodil igro v vsem: v liku, v gesti, po bogastvu glasu, igra njegovih roket je mojstrovina ki približuje njegovo umetnost spoštovanju realist čnega detajla pri velikih ruskih igralcih. Njemu ob strani sta dala velike stvaritve Hilton Edwards (Klavdij pa duh Hamletovega očeta) in Lionel Dymoke (Polonijs na prvi grobar) ter nosilki obeh glavnih ženskih vlog, Meriel Moore (Ofelija) in Coralie Carmichael (kraljica). Presenetljivo dovršeni so bili primeri skupinske igre, stilizacija kostumov in scene, mojstrsko doganjeni svetlobni učinki, s celotnim nastrojenjem ubrana glasba.

Obisk Dublin Gate Theatre je pustil v nas nepozaben vtis. L. M.

menjati misli o kulturnih stikih z velikim angleškim narodom. G. prof. Lavrin pripravila sedaj za Slovensko matico knjigo »V borbi za vrednote«, ki bo izšla prihodnje leto. Kakor smo izvedeli, utegne v do glednem času razstaviti v Ljubljani svoja dela soproga prof. Lavrina, ga Nora Lavrinova, ki je priznana angleška slikarica. Znano je, da je naslikala tudi več slovenskih motivov. Naš ugledni rojak je v terek naglo prekinil svoje bivanje v domovini in se preko Ljubljane vrnil v Anglijo, obžaluje, da ni mogel ostati dalje časa v domači sredini.

Smrt Alfreda Panzinja, Italija je prav kar izgubila enega svojih vodilnih književnikov, člana Italijanske akademije Alfreda Panzinja. L. 1863 rojeni in te dni v Rimu umrl Panzini je študiral v Benetkah in dovršil filozofsko fakulteto v Bologni, kjer mu je bil učitelj v italijanskem jeziku in slovtstvu znameniti pesnik Giuseppe Carducci. Panzini je bil dolga leta gimnazijski profesor v Rimu. Svojo prvo literarno knjigo je objavil že l. 1893 (»Il libro dei morti«), na to pa se je redno oglašal s pripovedno prozo (novele, romani, topisli), pisal pa je tudi jezikoslovne, literarno zgodovinske in zgodovinske razprave, študije in eseje. V vsem je izdal več kakor 25 knjig; med njimi »Viaggio sentimentale«, »Il viaggio d'un povero letterato«, »La lanterna di Diogene« l. t. d. Bil je globok poznavalec antične literature in moderen humanist čistega kova. V njegovih leposlovnih spisih opažamo humor in ironijo. Panzini je bil odlični stilist in eden izmed velikih mojstrov sodobnega italijanskega jezika. Sestavil je tudi »Dizionario moderno. Supplemento ai dizionari italiani«.

Bolgarska revija »Slovenski glasbi«. Bolgarska revija »Muzikalno vaspitanje«, ki izhaja v Sofiji in redakciji Borisa Fričkova, pripravlja za prihodnje mesece posebno slovenski glasbi posvečeno številko. Prispevke iz slovenskega glasbenega in glasbeno vzgojnega dogajanja bodo napisali med drugimi dr. D. Cvetko, S. Oster, M. Pirnik, F. Marolt, J. Riblič, J. Supančič in A. Šuligoj.

»The Slovenian Language Club« v Clevelandu (Ohio), ki ga je ustanovil mladi ameriški publicist Anthony J. Klančar, je začel marljivo delovati v znamenju svojega gesla: »Nič kar je slovenskega, naj nam ne bo tuje!« Klub je nedavno predložil uredništvu znane londonske mednarodne publikacije »Who's Who« (Kdo je kdo) 53 imen odličnih slovenskih književnikov, profesorjev, zgodovinarjev, umetnikov, teologov, slikarjev in kiparjev, novinarjev, znanstvenikov kot kandidate za dostojno zastopstvo Slovencev v tem priročniku, ki je znan in razširjen po vsem svetu (Izdaja ga George Allen & Unwin Ltd. v Londonu.) Tako skuša tudi med angleško govorečimi narodi vzbuditi zanimanje za slovensko kulturo. »Slovenski jezikovni klube se je konstituiral takole: Mrs. Fr. J. Lausche, predsednica; mrs. A. J. Zakrajšek, podpredsednica; mrs. W. J. Lausche, blagajničarka; miss Genevieve Gearar, tajnica; miss Julia Medved, odbornica za publicistiko; mr. Anthony J. Klančar, klubov svetovalec. Kakor kažejo imena, vodijo ta plemeniti kulturni pokret dame iz naše kolonije v Clevelandu. Ustanovljen je bil tudi krožek »Progressivnih Slovencev«, v katerem je g. Klančar nedavno predaval o vlogi, ki jo je imela žena v književnem razvoju Slovencev. Ob tej priliki je g. Klančar prebral seznam knjig slovenskih avtoric ki so na razpolago v Slovenski narodni čitalnici v Clevelandu. V tem seznamu, ki ga ima na razpolago naše uredništvo, pogrešamo marsikatero tehtno knjigo in slovenske ženske organizacije bi prav storile, če bi to zbirko izpopolnile. — G. Anthony J. Klančar je v zadnjem času dovršil večji spis: The Slovenes. A Social History, ki ga s toplim priznanjem omenja profesor na Columbia vseučilišču v svojem članku »Slavonic Studies of the United States«, izišlem v zadnjem zvezku »Slavonic Review«.

Priprave za Tretji mednarodni slavistični kongres v Beogradu. Izvršilni odbor pripravljajočega se kongresa, ki bo v dneh 18. do 25. septembra t. l. združil v Beogradu slaviste iz vseh slovenskih in mnogih tujih dežel, redno deluje v svojih prostorih, Beograd, Vuka Karadžića ulica 5-IV. Med drugim je doslej izdal liste že predloženih vprašanj s področja slovenske lingvistike književne zgodovine, poučevanja slavistike in iz specialnih sekcij. Te liste kažejo, da se pripravljajo številni referati in diskusije o premnogih skupnih problemih in pojavih duhovnega življenja slovenskih narodov. Predsednik sekcije za nastavo slavistike je univ. prof. dr.

France Kidrič iz Ljubljane. Med posebnimi sekcijami bo tudi balkanološka sekcija, v kateri bo imel zagrebški romanist prof. Petar Skok uvodno predavanje z naslovom »O važnosti Kopitarove i Miklošičeve slavistike za albansku lingvistiko«.

Nov zvezek mariborskih »Obzorij«, ki je izšel za veliko noč prinaša poleg lirike (Branko Rudolf V. Žitnik, R. Rehar) Antona Slodnjaka pripovedno prozo »Vrnitev«, A. Ingoliča novele »Siplavar Franc Vitušnik« in Milana Kajča »Težake s Tkalcem«. Izmed ostale vsebine omenjamo Janka Glaserja nekrolog prelato dr. Kovarčiču z večjo karakteristikom te značilne osebnosti, dr. Vita Kraigherja podnetno zgodovinsko sociološko razpravo »Slovenski župani ob naselitvi Slovencev v Alpa«, in Reharjev članek »Obnavljanje razvrednotenih vrednot«.

RADIO

Četrtek 13. aprila

Ljubljana 12: Zvezde in zvezdniki (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. 13.20: Vesela glasba (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Radijski orkester. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarč). 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Predavanje Sokola kr. Jugoslavije. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Pevski koncert: g. Ado Darian in Radijski orkester. — 21: Simfonični orkester iz Filadelfije (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Originalna švicarska godba (bratje Malenšek).

Beograd 17.30: Plošče in narodne pesmi. — 20: Simf. koncert in petje. — 22.15: Ples. — Zagreb 17.15: Orkester. — 20: Kakor Beograd 20.45: Recitacije, plošče in plesi. — Praga 19.50: Koncert orkestra in solistov. — Varšava 21: Zvočna igra. — 21.45: Plošče. — 22.25: Plesi. — 23.05: Komorne skladbe. — Sofija 17.30: Narodna in lahka glasba. — 19.30: Skladbe za klavir in orkester. — 22: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 12: Mali orkester. — 16: Plesi od povsod. — 18.30: Lahka glasba. — 20.10: Iz nemških oper. — 22.50: Lahka in plesna muzika. — Berlin 19: Iz operet. — 20.10: Poziv na ples. 22.30: Lahka narodna glasba. — München 19: Stari mojstri glasbe. — 19.40: Debussyja Rudarska suita. — 20.10: Operetni večer. — 22.30: Nočni koncert. — Pariz 19.30: Orgle. — 20.30: Plošče. — 21.30: Kabaretni spored. — 23.45: Plošče.

Edino INFICIN

ugonabija popolnoma in trajno ŠORKE, RUSE — BUBE in SVABE in ostalo kuhinjsko golazen. Ako ne koristi, vrnem denar. — Orig. škaticla dln 15.—, zavitek din 6.—.

PO POŠTI
LEKARNA KRAJČEVIĆ, VUKOVAR.

ZAHTEVATE BRESPLAČNI CENIK

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
ZAGREB NIKOLIĆEVA 10

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

Umri nam je naš ljubljani soprog, tata, stari tata itd., gospod

Leopold Furlani

nadučitelj v pokoju

v 85. letu starosti.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 14. t. m. ob 2. uri popoldne izpred mrliške veže zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta) na pokopališču k Sv. Križu.

LJUBLJANA — VELENJE — GOR. JEZERO, dne 12. aprila 1939.

Globoko žalujoci:
KRISTINA — soproga; LEOPOLD, LADISLAV, LJUDMIL, MARA — otroci, in ostalo sorodstvo.

Nov zvezek »Misli in dela«

Za velikonočne praznike je izšla 3-4 letvika ugledne socialne in kulturne revije »Misli in dela.« Cas nje izida označuje uvodnik z naslovom »Vstajenje«. Je to značilna glosa na rob sedanjemu izredno težkemu času »Strupene megle vstajajo iz moralnega močvirja. Plazovi notranjih in zunanjih dogodkov so sicer skoro pokopali pod seboj to spoznanje in skoro smo že pozabili, da je temelj vsega zla resna, huda moralna kriza... V prvi vrsti onih sodobnih činiteljev, ki pripravljajo moralni razkroj, stoji laž, ki se je obdala z močnimi, iz vseh kotov človeške slabosti mobiliziranimi in v vsami tehničnimi proizvodni samoubijalskega človeškega duha opremljenimi zvezniki... Politična laž že od nekdanj uspeva v senci političnih strank in pokretov... Tako je laž zagospodovala povsod in v vsi totalitarnosti temnega tiranstva... Najhuje je to: izgubljamo sposobnost ločiti resnico od laži.« To so nekateri stavki iz uvodnika, ki zadeva v sam živec sedanjega časa. Laž ki se oborožuje z nasiljem: to je bridko resnična diagnoza sedanjosti.

Univ. prof. dr. Nikola Radojčić je zastopnik za razpravo »Jezgra najstarejše hrvatske istorije«. Odlični zgodovinar in raziskovalec odpira v tem spisu vpogled k začetkom hrvatskega narodnega in državnega življenja na sedanjih tleh, v dobo, ko so se hrvatske sile merile s Franki in Romani in ko so se oblikovali temelji narodne kulture v borbi za slovenski jezik o bogoslužju. Ta razprava o najstarejši hrvatski zgodovini je tem pomembnejša, ker jo je taktno in objektivno spisal srbski zgodovinar.

Docent dr. Gorazd Kušej je pisec aktualne razprave »O naši državni ustanovi in načinu nje spremembe«. Prispevek je močno aktualen v zvezi z vprašanjem notranje preureditve naše države. V prvem poglavju pisec z »nekaj besed v opravično naslovne teme« razgleda in pojasnjuje naš sedanji ustavni položaj, v drugem poglavju se bavi s pojmom ustave, v tretjem z ustavno revizijo po čl. 114. in 115. ustave, nato pa razčlenja smisel čl. 116. ustave in prihaja ob koncu k zaključku, da obstoj sedanje ustave ne more biti ovira zaleženemu sporazumu o rešitvi hrvatskega vprašanja. Razpravo dr. Kušeja naj bi prečital vsak naš izobraženec.

Tudi naslednji članek Vladislava Kušana »Pedeset let hrvatske umjetnostne sodi, kakor kaže že naslov, med prevladujočo croatico tega zvezka. Mladi hrvaški pesnik prikazuje v svojem prispevku v zvezi z nedavno zagrebško razstavo

petdesetletni uspešni razvoj hrvatske upodabljaljoče umetnosti nje smernice in končne rezultate. Svoj članek končuje. »Nakon bitaka i slovnova ostalo je dosta umjetnički živih jedinica, koje povezane određuju visoku razinu savremene likovne umjetnosti, ali i daju čvrst temelj za novu, buduću narodnu kulturu, koju ćemo još stvarati.«

Dr. Lavo Čermelj je zastopnik s članom »Nova šolska reforma v Italiji«, ki podrobno prikazuje »Carto della scuola«, največji daljnosežni kulturno politični ukrep velikega fašističnega sveta. Članek je v vsakem pogledu zanimiv in poučen, ker označuje prvo politiko fašistične države.

V prispevku »Najstarejši dokument o našem narodnem edinstvu se dr. Gr. Č. bavi z izvajanjem langobardsko italijanskega zgodovinarja Pavla Dijkana, ki je v delu v osmem stoletju isti jezik pri svojih slovenskih rojakih v Čedadu in pri prebivalcih Dalmacije (propria illorum lingua).

V Obzorniku čitamo umestno gloslo o naši politični publicistiki z naslovom »Križa pota«, Inko se spominja zasluga in nazorov pokojnega prelata dr. Frana Kovačiča, dr. Branko Vrčon pa v daljšem preglednem sestavku »Nove spremembe v Evropi« registrira in komentira velike in usodne dogodke zadnjega časa. Tu so z avtentičnim besedilom zabeležene tudi različne, zlasti Chamberlainove izjave, ki označujejo reakcijo zapadne Evrope. Temu članku sledi kratek notranjopolitični pregled. Pavel Šivic piše o glavnih glasbenih priveditvah. L. Č. se bavi z rimsko Zbornico fašijev in korporacij. — Med poročili sta prikazani knjigi: Ferdo Šišić, »Istorija ideje jugoslovenskog narodnog ujedinjenja« in dr. Fran Veber »Krišćanstvo in nacionalizam« in na kratko označene še nekatere druge nove publikacije. Do komentari prinašajo tokrat besedilo pogodb, odikov in proklamacij v zvezi s teritorialnimi spremembami in srednji Evropi in izvešček iz ekspozicija jugoslov. zunanjeja ministar.

Zapiski

Prof. Janko Lavrin v domovini. Velikonočne praznike je preživel v svojem domačem kraju v Beli Krajini naš odlični rojak, profesor univerze v Nottinghamu in znani angleški esejist g. Janko Lavrin. Na potu v domači kraj se je ustavil v Ljubljani, kjer je bil gost slikarja B. Jakca in se je mogel pri njem sestati z nekaterimi ljubljanskimi književniki ter iz-

Mali klavirji in pianini

po kvaliteti dovršeni, presenetljivo polni glasovi, 80-letna izkušnja u metniške obrti.

Svetovna marka

Förster

Fabrika Löbau v Georgswalde
Ugodni pogoji odplačevanja.

Mali oglasi

Letovišče

V lipiške Toplice gre priletna gospa in išče radi družbe in skupnega potovanja gospi, ki je potrebna istih toplic. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Službo dobi

Industriji
v notranjosti so potrebni stragarji, ključavnice, čarji in orodjarji, popolnoma samostojni v delu. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Jutra pod »Industrija 6«.

Natakarica
plačilna in serviska, izveščevalna, čedna in živahna, z dobrimi spritci, kavelje zmožna, dobi takoj službo v kavarni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Gradbenega tehnika
samostojno moč v projektiranju in proračunih sprejem, najraje samo za polnopravno službo. Plača po dogovoru. Ogl. na ogl. odd. Jutra pod »Projektiranje«.

Gospodinja
ki zna dobro kuhati in mora opravljati tudi vsa druga hišna dela, sprejem. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Služba stalna - plača dobra«.

Trgovski sluga
mlajši, dobi takoj namočene. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prizide«.

Brivskega pomočnika
dobre delavca, sprejme v stalno službo Janko Kofler, Železniki nad Škofjo Loko.

Frizerko
dobro moč, sprejme Franc Cokan, Novi trg št. 1.

Frizerko
perfektno v železni in vodni ondulaciji in manikiranju sprejem. Nastop takoj ali po dogovoru. Gumilar, frizer, Murska Sobota.

Služkinjo
veščo gospodinjstva, išče 4-članska družina v Ljubljani, Kersnikova 3, Veselko.

Postrežnico
snažno, sprejme za popolne. Zrinjskega 6, prvo nadstropje, levo.

FOX

100% domače proizvode, kupujemo radi odlične, praktične in cene uporabne.

S Pegazom - okrog sveta

Zdaj so leteli proti severozahodu čez travnike, jake in milne, dokler niso priplavali nad kopalnišče Scheveningen. »Tu bomo na pesku kaj pojedli, nato pa poletimo v Anglijo,« je rekel gospod Vrtačnik in spustil sidro. A sidro v rahlem pesku ni zagrabilo; čeprav je bil motor ustavljen, je veter nesel »Pegaza« dalje. Sidro se je vleкло po tleh in poganjalo vse kopalce in beg.

3.000 din
dam tistemu, ki mi preskrbi kakšno stalno službo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dragocenosti
Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah.

CERNE - juvelir, Ljubljana, Wolfova ul.

Prodajam
Fiziol
in razna druga semena dajemo v vzgojo pod ugodnimi pogoji Sevel & Komp., Ljubljana.

Gnoj
naprodaj Vprašati: Strelška 26.

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen, zelo poceni prodajam. Gosposvetska c. 13, vrata 115.

Kupim
Krogle za balinanje
v Ljubljani, oddam v najem. Ponudbe pod »Jamstva zmožna na ogl. odd. Jutra«.

Avto, moto
Pettonski
tovarni avto ugodno prodajam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kipere«.

DKW
Luxus Cabriolet, 4-sedežen, malo vožen, radi družinskih razmer, poceni prodajam - proti garanciji tudi na obroke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Davišine plačane«.

Kolesa
raznih prvovrstnih znamk, z večletno garancijo, dobiš zelo ugodno, kakor tudi na mesečne obroke pri: Nova trgovina, Tyrševa 36, Pozor (nasproti Gosposvetske zveze).

Kolesa
najboljša in velika teži na nizke cene, na ugodna odlična Oskar Remec, Ljubljana, Dolenjska 5.

Moško ! lo
Sport, štrapač, Torpedo, pokromano, skoraj novo, radi preselite naprodaj. Kotnikova 13, III.

Stroji
Tračno žago električno, kupim. Poizve se pri Solar, Janševa 10, Ljubljana VII.

Pohištvo
Kuhinjsko pohištvo posteljo in drugo, prodam zelo ceno. Kotnikova 13, III, levo.

Pohištvo
novo in je rabljeno, ki ga želite prodati ali samo dati v shrambo, sprejememo v posebni oddelki komisij -sko prodajo po zelo ugodnih pogojih Kupca. Je v tem oddelku vedno dovolj za dobro ohranjeno pohištvo. Vse reklame preskrbimo sami. Sproščite nam na dopisnici ali ustno Prevoz pohištva preskrbimo sami. Ivan Mathian, Ljubljana - Tyrševa 12.

Radi opustitve
trgovine
še nekaj moških in damskih koles, poceni naprodaj. Rožna ulica 19, dvorišče.

Obrt
Oljarna
lep donos, v 12 urah 400 kg olja, enonadstr. stanovanjsko in dvorišče. No posloplje, jako ugodno, za 450.000 din naprodaj. Prodajam tudi samo stroje v inventarjem. - Dopisni: Tovarna olja v Mariboru.

INSERIRAJ V „JUTRO“!

Otomane SEVER - Marijin trg 2
Modroce vrhnje pod Din 180, spodnje 260, dobre posteljne odeje od Din 135 dalje. Prepričajte se sami!

IVAN FABJAN
ZVANIČNIK DRŽ. ŽELEZNICE V POKOJU
v 73. letu starosti.
Pogreb nepozabnega bo v petek ob pol 5. uri pop. iz hiše žalosti Jarnikova ulica 5, na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, Celje, Trst, Fiume, 12. aprila 1939.
Žalujoče družine:
FABJAN, GORJUP, LENAERT, SODJA

Kapital
Denarni zavod
malega človeka
Je hranilna posojilnica »MOJ DOM«, Ljubljana, Dvorakova ul. 3. Posojila, ugodni pogoji. Hranilne vloge. - Visoke obrest. 178-16

Posojilo
od 700-800.000 din iščem proti knjižnici na prvo mesto večje industrije, vrednost objektov in nepremičnin 3 do 4 milijone din. Obrestovanje 12%. - Isti more pristopiti kot kompenz. Letni promet 25 milijonov. Zazeljeno posojilo iz privatne roke. Obvestila na ogl. odd. Jutra pod »št. 7428«.

Družabnika
sprejme se vpeljano dobičkonosno podjetje - radi možnosti večjega razmaha. Le resne ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Rentabilno«.

V najem
Parno pekarno
v Ljubljani, oddam v najem. Ponudbe pod »Jamstva zmožna na ogl. odd. Jutra«.

Lokali
Trgovino
manufakture
kratke in pletene robe, dobro idece na najprometnejši točki v Zagrebu, v bližini glavnega letališča, prodamo takoj zaradi izselitve v inozemstvo z celokupnim inventarjem in blagom, z zasigurno najemno pogodbo, za 35.000 din. Iz zaloge in inventarjem odda v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro vpeljana«.

Brivski salon
takoj poceni prodajam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Posest
Hišo
z dobro vpeljano trgovino mešanega blaga in hotelom za letovišcarje, eventualno s posestvom na prodaj iz zdravstvenih ozirov v industrijskem kraju na Stajerskem ali zamenja s stanovanjsko hišo v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Redka prilžnost«.

Vila
nad 4 leta davka prosta 4 sobe, kopalnica, kuhinja veranda, terasa klet, sadni vrt itd. naprodaj za 240.000 din Maribor, Metelkova 23.

Veče številno parcel
kompleksov, parcel, gozdov in travnikov, v bližini hiš in vil ima napredaj gradbeno strokovno izobražen posredovalec.

Kunaver Ludvik
Cesta 29, oktobra 6. Telesno 37-3. Pooblaščen gra diti in sodni cenitelj za navzete brezplačno na razpolago.

Velika hiša
dva nadstropja, v sredini mesta Cesta z velikimi skladišči in dvema trgovskima lokaloma ugodno naprodaj. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod »Kapitale«.

VRTNE SOLNČNIKI
Izdelujem počenski od din 80.—
VELA FETTERMANN
Zagreb
Masarykova 9

že za Din 360.— ima v zalogi

IVAN FABJAN
ZVANIČNIK DRŽ. ŽELEZNICE V POKOJU
v 73. letu starosti.
Pogreb nepozabnega bo v petek ob pol 5. uri pop. iz hiše žalosti Jarnikova ulica 5, na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, Celje, Trst, Fiume, 12. aprila 1939.
Žalujoče družine:
FABJAN, GORJUP, LENAERT, SODJA

Enodružinska hiša
z vrtom, v severnem delu mesta, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Velika krasna parcela v Celju
v izmeri 7.760 kv. m ob glavni banovinski cesti, naprodaj. Ponudbe na podružnico Jutra Celje pod »šifro 100.000«.

Stanovanje odda
Krasno stanovanje
4 sob s pritlikinami, oddam v Šmarci pri Kamniku, 5 minut od postaje Duplice. Cena alic. Prijetno za upokojenca. Ponudbe pod »Šmarca« na ogl. odd. Jutra.

Trisobno stanovanje
udobno, plin, oddam za maj ali junij. Malgajeva 20 (Ilijina).

Stanovanja
8-12 sob
ali tem primeroma 2-3 stanovanja v isti zgradbi, oziroma celo hišo, vilo z vrtom ali dvoriščem, iščem za avgest. - Ponudbe pod »Solčno stanovanje« na ogl. odd. Jutra.

Stanovanje
štiri ali pet sobno, v bližini centra iščem za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nujno 887«.

Solčno stanovanje
eno ali dvosobno, po možnosti z nekaj vrta in pritlikinami, iščem za Bežigrad ali v tej okolici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1. maj 1939«.

Dama
išče opremljeno sobo v centru. Ponudbe na oglašni odd. Jutra pod »77«.

Stanovanje
dvosobno ali enosobno s kabineto, išče mirna stranica dveh oseb za junij mesec v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »šifro 528-21a«.

Sobo odda
Opremljeno sobo z uporabo kopalnice in posebnim vzhodom, oddam. - Naslov: Strelška ul. 22, pritličje, desno.

Opremljeno sobo
za osebo oddam takoj ali z majem. Medvedova c. 7, pritličje, desno.

Dve sobi
veliko opremljeno in manjšo prazno sobo s souporabo kopalnice, oddam takoj. - Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Sobo
lepo opremljeno, oddam v središčnem mestu solidni osebi. Mestni trg 17-II., vrata 8.

Sobe išče
Akademik
išče instrukcije, če mogoče realnih predmetov, bodisi za stanovanje bodisi proti plači. Uspeh zaguar. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Solčno sobo
preprosto, čisto, z malo kuhinjo, ne predač od sredine, išče zelo poštena, mirna, dslužena kuharica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »šifro 508« za kuharico.

Dražbe
Dražba
Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani prodaja na javni ustmeni dražbi dne 25. aprila 1939 v Rogatcu ca 4175 pma v rešiji izdelanih bukovih drv, franco vagon Sv. Rok - Ljupinjak, Dobovec in Rogatec. Pogoji in pojasnila so na razpolago pri gornji upravi v Ljubljani, Cesta 29, oktobra, št. 24-1. in pri revirnem vodstvu razlaščenih gozdov Log pri Rogatcu.

Dopisi
Šmarjetna gora - Gospod s površnikom? Zakaj niste ogovorili? Škoda.

Razno
Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
*talica - Svetlokalnica

Prvovrstni trboveljski PREMOG
brez prahu, koks, suha drva nud

I. Pogačnik
BOHORICEVA 5.
Telef. 20-59.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI PODUČNI CENIK NAJPOPULNEJSI GLASBILA
NA VEČIŠI DOMAČI STROJNE TVRTE F-SCHNEIDER
KR. DVORNA ODBAVATELJI
ZAGREB
PNIKOLIČEVA 10

Moški,
trpite na seksualni nevrstnejši odnosno

impotenci,
nezadostni funkciji spolnih žlez, duševni depresiji poskusite

OKASA
100 tablet 220 din: ki so jih mnogi zdravniki preskusili in so kot bormonski preparat odobrili.
Pošljimo direktno in poštne prosto
Lekarna Mr Rožman, Beograd, Terazije br 5, Reg 8, br 5732-1934

Globoko užaloščen naznanjamo vsem prijateljem in znanec, da nam je po mučni bolezni umrila naša blaga, nad vse ljubljena mama, stara mama, tašča in teta, gospa

Barbara Kurinčič
VDOVA

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, 14. aprila ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice okoliškega pokopališča v Celju.
CELJE, dne 12. aprila 1939.

FRANC KURINČIČ, sin; IDA, snaha in sorodstvo.

ZAHVALA
Vsem, ki ste sočustvovali ob smrti naše preljube soproge, zlate mamice, sestre, tašče itd., gospe

PAVLE dr. MAYERJEVE roj. TOMŠIČ
ter jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetja, nas pa tolažili, izrekamo najpriscrnejšo zahvalo. Prav posebno zahvalo pa gosp. primariju dr. Otonu Bajcu, ki se je nesebično zavzel za blago pokojnico, č. sestrama Petri in Evgeniji za njuno samaritansko pomoč, ter g. prof. dr. I. Demšarju za poslednje tolažilo. Končno zahvalo ponovno vsem prijateljem in znancom ob blizu in daleč, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.
Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 17. aprila 1939 ob 9. uri v župni cerkvi Sv. Petra.
Ljubljana, Vransko, dne 12. aprila 1939.

ZAHVALA
Globoko ganjeni od prisrčne ljubezni, katero so nam izkazali številni prijatelji in znanci ob smrti našega dobrega in nepozabnega

ANTONA KUCHAR
mesarja in posestnika v Slovenj Gradcu

se zahvaljujemo vsem, posebno č. duhovščini, zlasti č. g. duhovnemu nadsvetniku Jakobu Sokliču za tolažilne besede pri odprtem grobu, č. gg. starotrkemu župniku in kaplanu in pameškemu župniku za asistenco. Istotako domači Mestni godbi za ganljive žalostinke. Prav posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in šopkov in vsem, ki so pisмено ali osebno izrazili sožalje. Prisrčna zahvala tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti v tako ogromnem številu in nam tako olajšali neizmerno bol.

SLOVENJ GRADEC, dne 11. aprila 1939.

Rodbini KUCHAR in PREVOLNIK

ZAHVALA
Ob prebriski izgubi najinega nad vse ljubljenega in nepozabnega soproga in očeta, gospoda

LEO PAULINA
lesnega industrijalca

sva prešli toliko izrazov sožalja in sočutja, da se ne moreva zahvaliti vsakomur posebej. Naj bodo s tem zahvaljeni vsi, ki so ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti ter vsi, ki so mu poklonili cvetje. Posebna zahvala pa gasilski četi in Prosvetnemu društvu iz Vavte vasi za udeležbo pri pogrebu ter delavstvu za poslednje spremstvo.

LJUBLJANA, dne 11. aprila 1939.

Globoko žalujoča soproga s hčerko

ZAHVALA
Vsem, ki ste spremili našega nepozabnega očeta, starega očeta in strica gospoda

Ivana Šmalca

na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in nam izrazili sožalje najlepša hvala. Posebno zahvalo smo dolžni gosp. dr. Dereaniju iz Trebnjega in gosp. župniku Mirnskemu za duhovno tolažbo, nadalje gasilec in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti najtoplejša hvala.
Maše zadušnice se bodo brale v ponedeljek 17. aprila ob 7. uri na Mirni in 18. aprila torek pa v Ljubljani, v cerkvi Marijinega Oznanjenja ob 7. uri.

MIRNA, LJUBLJANA, NOVOMESTO.

Žalujoči otroci:
IVANKA, MARIJA, ANGELA in IVAN
ter ostalo sorodstvo